

วารสาร

Semiannual Magazine
แสงพระธรรม
The Light of Dharma

ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 มกราคม - มิถุนายน 2561
Volume 2 Issue 2 January - June 2018

พุทธกับวิทย์ #37 / Buddhism - Science #39

ปรัชญาปารมิตาสูตตร #66 / Prajna Paramita Sutra #68

แสงส่องแดนใต้ #20 / Light in the Far South #23

พุทธวจนะ/Buddha's Words

๑ ยถา อคารํ สุจณฺณํ
วุฏฺฐิ น สมตฺตวิชฌตฺติ
เอวํ สุภาวิตํ จิตฺตํ
ราโค น สมตฺตวิชฌตฺติ

๑ เรือนที่มุงเรียบร้อย
ฝนย่อมไหลย้อยเข้าไม่ได้
ใจที่อบรมเป็นอย่างดี
ราคะไม่มีวันเข้าครอบงำ

๑ *Even as rain
gets not into a well-thatched house,
Even so lust
penetrates not a well-developed mind.*

วัตถุประสงค์

วารสาร *แสงพระธรรม* เป็นวารสารภาษาไทยและอังกฤษราย 6 เดือน จัดทำขึ้นภายใต้มูลนิธิ พระพุทธมิ่งมงคล ศรีทธา ๔๕ มีเนื้อหาเกี่ยวกับหลักธรรมคำสอนและความรู้ในพุทธศาสนา เรื่องราวของบุคคลสำคัญ และข่าวกิจกรรมด้านพระศาสนาในจังหวัดภูเก็ต รวมทั้งโครงการ พระพุทธมิ่งมงคลเอกนาคคีรี (“พระใหญ่”เมืองภูเก็ต) ณ พุทธอุทยานยอดเขานาคเกิด ภายใต้ วัดกิตติสังฆาราม(วัดกะตะ) และกรมป่าไม้ เผยแพร่เป็นธรรมบรรณาการ ณ พุทธอุทยานยอด เขานาคเกิด และเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ที่ดำเนินการโดยมูลนิธิ ฯ รวมทั้งมอบให้แก่ห้องสมุด สถานศึกษา หน่วยงาน องค์กรเพื่อสาธารณประโยชน์ และสถานที่ๆ เหมาะสมในภูเก็ต โดย คณะทำงานผู้ก่อตั้งวารสารนี้ในอดีต (ภายใต้พุทธสมาคมจังหวัดภูเก็ต ปี 2550-2551) โดยวาระใหม่นี้ เริ่มจากฉบับเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2559 เป็นปฐมฤกษ์

ห้องสมุดสถานศึกษา หน่วยงาน องค์กร และผู้สนใจต้องการรับวารสารนี้ไปเพื่อประโยชน์ สาธารณะ กรุณาติดต่อขอรับได้ที่

มูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคล ศรีทธา ๔๕

42/14 หมู่ 2 ถนนเทพกระษัตรี ตำบลรัชฎา อำเภอมือง จังหวัดภูเก็ต 83000

โทร: 076 373 138-9, 08 1891 3827 โทรสาร: 076 373 140

email : mingmongkolphuket@gmail.com

PURPOSE

The Light of Dharma is a bilingual semiannual magazine in Thai and English. It is sponsored by Phraphutthamingmongkhon Sattha 45 Foundation. Its content is about the teachings and knowledge of Buddhism, stories of important characters in Buddhism and news about Buddhist activities in Phuket, including the Phraphutthamingmongkhon Ek-nakkhiri project (The Big Buddha of Phuket) at The Big Buddha on Mt. Nakkerd under the supervision of Kittisangkham Temple (Kata Temple) and the Royal Forest Department. Our purposes are to contribute Dharmic knowledge at the peak of Khao Nakkerd (Mt.Nakkerd) and through various other medias of the foundation as well as donating copies of the magazine to public amenities such as libraries, government organizations, charity organizations and other suitable places in Phuket. This magazine project is run by the same editorial board that used to run a magazine project of the same name, which was then sponsored by the Phuket Buddhist Society 2007-2008. The first issue of this new magazine is scheduled to be the July-December 2016 issue. Any libraries, education institutes, organizations and individuals who are interested in receiving this magazine for public benefits may contact the foundation by using the contact details below.

Phraphutthamingmongkhon Sattha 45 Foundation

42/14 Moo 2, Thepkasatri Road, Rasada Sub-District, Muang District,

Phuket Province 83000

Tel: 076 373 138-9 ; 08 1891 3827 Fax: 076 373 140

Email: MingmongkolPhuket@gmail.com

สารบัญ

แสงแรก 1
วัตถุประสงค์ 2
บทบรรณาธิการ 6
ฎีก์ตพุทธกิจ 8
แสงพระใหญ่ส่องแดนใต้ 20
แสงแดนไกล 26
พุทธปรัชญากับโลกปัจจุบัน 37
แสงประยุทธ์ 41
ประวัติพุทธศาสนาฎีก์ต 49
แสงไฟศาล 53
แสงสอ 60
แสงพจนา 66
บัวสามแบบ 70

 Semiannual Magazine
แสงพระธรรม
The Light of Dharma

ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 มกราคม ถึง มิถุนายน 2561

เจ้าของ : มูลนิธิพระพุทธร่มิ่งมงคล ศรีทธา ๔๕

ที่ปรึกษา : นพ.ประสิทธิ์ โกยศิริพงศ์ สุพร วณิชกุล พัฒน์ จันทร์แก้ว

บรรณาธิการ : หรินทร์ สุขวัจจน์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : วสุ โกยศิริพงศ์ ประกอบ ศรีรัตนาวดี

กองบรรณาธิการ : โชติ คชบาล ไกด์ ธรรมสาร ฐิติกานต์ อนุรัตน์

ที่ปรึกษากฎหมาย : วันชนะ ตันธนานันต์

ภาพปก : buddhistglobal.net

ศิลปกรรม : สหธรรมิก

ที่ทำการกองบรรณาธิการ : 5/20 ม.2 ถ.เจ้าฟ้า ต.วิชิต อ.เมือง จ.ภูเก็ต 83000

โทร 076 221 884, 08 1552 3790 อีเมล : harin_s@hotmail.com

มูลนิธิพระพุทธร่มิ่งมงคล ศรีทธา ๔๕ : 42/14 ม.2 ถ.เทพกระษัตรี ต.รัชฎา อ.เมือง จ.ภูเก็ต 83000

โทร 076 373 138-9, 08 1891 3827 โทรสาร 076 373 140, อีเมล : mingmongkolphuket@gmail.com

พิมพ์ที่ : บริษัท สหธรรมิก จำกัด

โทร 02 864 0434-5, 081 923 8825 โทรสาร 02 864 3540 E-mail : sahadhammik@gmail.com

Contents

First Light	1
Purpose	3
Editorial Preface	7
Phuket Buddhist Activities	13
The Light in the Far South	23
Light from Overseas	31
Buddhist Philosophy and the Modern World	39
Light of Prayudh	45
History of Buddhism in Phuket	51
Light of Paisal	56
Light of Sivaraksa	63
Light of Pochana	68
Three Lotuses	70

Volume 2 Issue 2 January - June 2018

Owner : Phraphutthamingmongkhon Sattha 45 Foundation

Consultant : Dr.Prasith Koysiripong Mr.Suporn Vanichakul Mr.Phats Jankeaw

Editor : Harin Sukavat

Assistant to Editor : Wasu Koysiripong Prakorb Srirattanawadee

Writers & Contributors : Chote Khochaban Guid Thammasan Thitikarn Anurat

Law Consultant : Wanchana Tonthanant

Cover picture : buddhistglobal.net

Graphic : Sahadhammik

Editorial Office : 5/20 Moo 2, Chaofa Rd., T.Wichit, A.Muang, Phuket 83000

Tel 076 221 884, 08 1552 3790 Email : harin_s@hotmail.com

Phraphutthamingmongkhon Sattha 45 Foundation : 42/14 Moo2, Thepkrasattree Rd.,

T.Rasada, A.Muang, Phuket 83000 Tel 076 373 138-9, 08 1891 3827 Fax 076 373 140,

Email : mingmongkolphuket@gmail.com

Printer : Sahathammik Co., Ltd. Tel 0 2864 0434-5 Fax 0 2864 3540 Email : sahadhammik@gmail.com

เวลาแสนยากจากปลายปี 2559 พาดผ่านไปจนถึงปลายปี 2560 มีเหตุการณ์สำคัญยิ่งซึ่งจะเป็นประวัติศาสตร์ของประเทศตลอดไป คือ การเสด็จสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 9 เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2559 ซึ่งรัฐบาลได้จัดพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2560 แสงพระธรรม ใคร่ขอบันทึกกิจกรรมต่าง ๆ ที่มูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคล ศรีธธา ๔๕ มีโอกาสเป็นส่วนร่วมเล็กๆในพระราชพิธีไว้ในคอลัมน์ “ภูเกิดพุทธกิจ” ด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่านในวาระนี้

ทั้งอุทกภัยภาคใต้ปลายปี 2559 และกลางปี 2560 ในภาคอีสาน ซึ่งมูลนิธิร่วมกับหลายภาคส่วนเข้าช่วยเหลือ ก็ขอบันทึกปรากฏการณ์ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นต่อเนื่อง (รวมถึงอุทกภัยในภาคกลางและภาคอื่นๆในปลายปี 2560) อย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนเอาไว้ด้วย เพื่อให้เราตระหนักในความไม่ประมาท การแสวงหาความรู้และเตรียมพร้อมป้องกัน ความสมานใจร่วมช่วยเหลือ และอาจได้สำเนียงถึงวิถีที่มนุษย์มีส่วนทำให้เกิดภัยนี้ เพื่อมอบบทเรียนแก่นุชนในวันพรุ่งนี้

Editorial Preface

Translated to English : Wasu Koysiripong

The period of sadness spanning from late 2016 to late 2017 marks a very important event that is going to be recorded in the history of this country forever. It is the death of His Majesty King Bhumibol Adulyadej the Great or King Rama 9 on 13 October 2016. The government organized the royal cremation on 26 October 2017. The Light of Dharma records the activities that the Phraputthamingmongkhon Sattha 45 Foundation has done for this very important royal ceremony in “Phuket Buddhist Activities”, with great gratitude for the immense kindness of His Majesty.

For Southern Thailand Flooding of 2016 and Northeastern Thailand Flooding of mid-2017, the foundation together with many other organizations would like to record these unprecedented incessant natural disasters (including flooding in the middle of Thailand and other regions in late 2017) so that we would always realize that we should stay alert in every moment by acquiring knowledge and preparing for the disasters. We shall have cooperation and realize the human factor that causes such kind of disaster, as a lesson for our later generations.

พุทธกิจกรรม

(1) ผ้าป่าบาราฯ

11 มิถุนายน 2560

นายประกอบ ศรีรัตนาวดี วิทยากรประจำมูลนิธิฯ นายจรัญ จินดาพล จิตอาสามูลนิธิพระพุทธรังษิยคุณ ศรัทธา ๔๕ (พระใหญ่เมืองภูเก็ต) ร่วมทอดผ้าป่าสามัคคี ณ ที่พักสงฆ์แก้วศิริธรรม (ที่พักสงฆ์บ้านเจาะบากง) หมู่ที่ 3 ตำบลปุโยะ อำเภอสูโงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส และได้นำอินทผลัมมอบให้ผู้นำศาสนาอิสลาม(โต๊ะอิหม่าม) เพื่อปฏิบัติศาสนกิจถือศีลอดเดือนรอมฎอน ณ มัสยิดบ้านโต๊ะเวาะ ณ ท้องที่เดียวกันนี้ เพื่อสันติธรรมน้ำหนึ่งใจเดียว

(2) จากพระใหญ่สู่ชายแดนใต้

13 มิถุนายน 2560

มูลนิธิพระพุทธรังษิยคุณ ศรัทธา ๔๕ พระครูวิสุทธิกิตยาภรณ์ วัดกิตติสังฆาราม พระอุปัชฌาย์ จัดโครงการจากพระใหญ่สู่ชายแดนใต้ อาราธนาพระสงฆ์ไปพำนักยังวัดและสำนักสงฆ์จำนวน 5 แห่ง เพื่อให้วัดนั้นๆสามารถประกอบพุทธกิจสำคัญๆได้และเป็นขวัญกำลังใจแก่พุทธศาสนิกชนในท้องที่เริ่มออกเดินทางเมื่อ 13 มิถุนายน 2560

(3) น้ำใจไทยสู่แดนอีสาน

สิงหาคม 2560

ช่วงเกิดอุทกภัยภาคอีสานหลายจังหวัดเมื่อกลางปีนี้ มูลนิธิพระพุทธรังษิยคุณ ศรัทธา ๔๕ ได้จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือรับบริจาคและจัดหาสิ่งของบรรจุงูยงซีฟไปบรรเทาทุกข์แก่ประชาชนในพื้นที่

ประสบภัย โดยความเมตตาจากคณะสงฆ์ภาคใต้ คณะสงฆ์ภาคต่างๆ (สามพราน-นครปฐม, พระทองคำ-นครราชสีมา, บ้านแพ้ว-สมุทรสาคร, วัดพุทธโฆภาวนาพยุ-กาญจนบุรี ฯลฯ) มูลนิธิหลวงพ่อกุฑโฆภาวนา การสนับสนุนจากมณฑลทหารบกที่ 27 (ค่ายประเสริฐสงคราม) อบจ.สกลนคร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ภูเก็ตโกโรเซอรี ชาวภูเก็ต และชาวจังหวัดฉะเชิงเทรา ฯลฯ การอนุเคราะห์ขนส่งลำเลียงสิ่งของจากสายการบินนกแอร์ (รวมน้ำหนัก 15 ตัน) หจก.ทีบีพาร์ท (จัดรถบรรทุก)

(4) เพื่อผู้สูงอายุ

7 กันยายน 2560

เทศบาลตำบลรัชฎา จังหวัดภูเก็ต จัดทำโครงการโรงเรียนผู้สูงอายุ เพื่อสร้างเสริมสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ เพื่อผู้สูงอายุสามารถสร้างสรรค์ประโยชน์แก่ชุมชน และสะท้อนถึงความเอื้ออาทรที่คนในสังคมมีให้กัน โดยนายสุพร วนิชกุล ประธานมูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคล ศรีทธา ๔๕ บรรยายธรรมะ พร้อมทั้งปฏิบัติสมาธิแบบเคลื่อนไหว (หลวงพ่อกุฑเทียน) นายประกอบ ศรีรัตนาวดี วิทยากรประจำมูลนิธิฯ แนะนำธรรมนันทนาการ (เกมฝึกสติ)

(5) ถวายดอกไม้จันทน์

21 กันยายน 2560

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต และมูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคล ศรีทธา ๔๕ ร่วมกันจัดพิธีการถวายดอกไม้จันทน์ ซึ่งจะมีขึ้นพร้อมกันทั่วประเทศในวันพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพในหลวงรัชกาลที่ 9 (26 ตุลาคม 2560) โดยนายสัญญา เจริญพร และนายณัฐวัฒน์ ชื่นอารมณั์ เจ้าพนักงานในพระองค์ชำนาญการ กองพระราชพิธี สำนักพระราชวังเดินทางมาเป็นวิทยากร ณ ห้องประชุม 4 อาคารเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

(6) นักโทษถือศีลกินเจ

20 ตุลาคม 2560

ในวันเริ่มต้นเทศกาล“ถือศีล กินผัก”ประจำปีนี้ มูลนิธิพระพุทธรังษิณมณฑล ศรีทธา ๔๕ ได้จัดวิทยากรของมูลนิธิฯ และรองประธานศาลเจ้ากะทู้ ไปให้ความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา อานิสงส์ สาระสำคัญของการกินเจ และการควบคุมอาหารในศาสนาต่างๆ และร่วมอนุโมทนาแก่นักโทษผู้ร่วมถือศีลกินผัก(หญิง 400 คน ชาย 200 คน) ณ เรือนจำจังหวัดภูเก็ต โดยศาลเจ้าจ้อยตุ่ยเต้าโบ้เก็งอนุเคราะห์อาหารเจตลอดเทศกาล ทั้งนี้ มูลนิธิฯได้เสนอและร่วมมือกับเรือนจำจังหวัดภูเก็ตจัดกิจกรรมนี้ติดต่อกันมาเป็นปีที่ 17 ปี

(7) ถวายพระราชกุศลในหลวง ร.9

22 ตุลาคม 2560

มูลนิธิพระพุทธรังษิณมณฑล ศรีทธา ๔๕ ร่วมกับวัดกิตติสังฆาราม (วัดกะตะ) จัดพิธีบรรพชาอุปสมบทพระภิกษุสามเณร ณ วัดกิตติสังฆาราม วันที่ 22 ตุลาคม พร้อมพิธีทอดกฐินสามัคคี เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เนื่องในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ(26 ตุลาคม 2560) ในการนี้มีผู้บวชเป็นพระ 29 รูป เณร 5 รูป สำนักปฏิบัติกิจ ณ ที่พักสงฆ์พุทธอุทยานยอดเขานาคเกิดจนถึงวันที่ 29 ตุลาคม 2560

(8) ครีวพระราชทาน รวมใจภักดี

ตุลาคม 2560

ด้วยการประสานงานจากกรุงเทพมหานครและศูนย์ประสานงานอาสาสมัคร Volunteers for Dad เนื่องในงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ ในหลวงรัชกาลที่ 9 วันที่ 26 ตุลาคม 2560 มูลนิธิพระพุทธรังษิณมณฑล ศรีทธา ๔๕ ได้รับมอบหมายให้

ร่วมจัดทำอาหารบรรจุกล่องแจกจ่ายในชุมชนอาหารให้แก่จิตอาสาที่มาร่วมงานพระราชพิธีฯ ตั้งแต่วันที่ 24-28 ตุลาคม จำนวน 3 ชุมในกรุงเทพมหานคร ได้แก่ 1. วัดดวงแข เขตปทุมวัน 2. วัดราชบพิธ เขตพระนคร 3. วัดปทุมวนาราม เขตปทุมวัน โดยวันที่ 26 ตุลาคม ยังได้แจกจ่ายขนมปัง 25,000 ชุด ยาดมยาหม่อง 4,000 ชุด ให้แก่ประชาชนที่มาร่วมงานพระราชพิธี ณ กองบัญชาการกองทัพบก ถนนราชดำเนิน เขตดุสิต ในการนี้ ได้นิมนต์พระสงฆ์จังหวัดภาคใต้ และจิตอาสามูลนิธิฯ ไปเปิดโรงครัวพระราชทาน ณ วัดเจ้าอาม เขตบางกอกน้อย นอกจากนี้ มูลนิธิฯ ยังได้จัดซาลาเปา เครื่องดื่ม และผ้าเย็บบริการแก่ประชาชนที่ไปถวายดอกไม้จันทน์ ณ พระเมรุมาศจำลอง เวทีกลางสะพานหิน จังหวัดภูเก็ต ในวันพระราชพิธีอีกด้วย โดยได้ร่วมมือกับพุทธศาสนิกชนชาวภูเก็ต มูลนิธิหลวงตาน้อย สาขานครปฐม คณาจารย์ และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

(9) สอภธรรมศึกษา

9 พฤศจิกายน 2560

โรงเรียนดาวรุ่งวิทยา จังหวัดภูเก็ต โดยบาทหลวงจิระศักดิ์ ยงบรรทม ผู้อำนวยการ ได้นำวิชาพระพุทธศาสนาเป็นหนึ่งในวิชาเรียน และได้จัดสอบธรรมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2560 พร้อมกันทั่วราชอาณาจักร ในการนี้ พระประสาธน์สารโสภณ เจ้าอาวาสวัดควนกะไหล เจ้าคณะจังหวัดภูเก็ต-พังงา-กระบี่-ระนอง (ธรรมยุต) มาเป็นประธาน นายสุพร วนิชกุล ประธานมูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคล ศรัทธา ๔๕ กรรมการกำกับห้องสอบ นำนักเรียนสอบธรรม 333 คน นั่งสมาธิก่อนเข้าห้องสอบ

(10) นักโทษสอบธรรม

9 พฤศจิกายน 2560

มูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคล ศรีธธา ๔๕ ได้มอบอุปกรณ์เครื่องเขียนให้กับเรือนจำจังหวัดภูเก็ต เพื่อให้ผู้ต้องขังสอบธรรมศึกษาประจำปี 2560 ในวันที่ 9 พฤศจิกายน 2560 พร้อมกันทั่วทั้งประเทศ มีผู้ต้องขังชาย 130 คน ผู้ต้องขังหญิง 200 คนเข้าร่วมสอบในครั้งนี้

(11) บวชพระประจำปี

28 พฤศจิกายน 2560

งานบวชพระประจำปี 2560 เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน โดยวัดกิตติสังฆาราม(วัดกะตะ) และมูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคล ศรีธธา ๔๕ ซึ่งปีนี้ในปีที่ 15 มีพระบวชใหม่ 39 รูป เณร 1 รูป พระครูวิสุทธิกิตติยาภรณ์ เจ้าคณะตำบลฉลอง พระอุปัชฌาย์ ทำการบวชภาคณ พุทธอุทยานยอดเขานาคเกิด และอุปสมบท ณ วัดกิตติสังฆาราม สำนักอบรมปฏิบัติธรรม ณ ที่พักสงฆ์พุทธอุทยานฯ มีพระอาจารย์สมุห์สุรพงษ์ รัตนวังโส ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดกิตติสังฆารามเป็นผู้กำกับดูแลการอบรมตลอดการบวช 13 วัน

(12) ช่วยน้ำท่วมได้

30 พฤศจิกายน 2560

น้ำท่วมภาคใต้ตั้งแต่ปลายเดือนพฤศจิกายน 2560 มูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคล ศรีธธา ๔๕ พระสงฆ์จังหวัดภูเก็ตพังงา และคณะจิตอาสา จัดตั้งหน่วยช่วยผู้ประสบภัยขึ้น ณ ที่ทำการมูลนิธิฯ ถนนเทพกระษัตรี และที่ตำบลทะเลน้อย พัทลุง เพื่อประกอบอาหารสด บรรจุอาหารแห้งและของจำเป็นแจกจ่ายยังพื้นที่ประสบภัยในจังหวัดพัทลุง นครศรีธรรมราช ตรัง ฯลฯ

PHUKET BHUDDIST ACTIVITES

Traslated to English : wasu Koysiritpong

Buddhist Activities

(1) Narathiwat Province Almsgiving to Monks

11 June 2017

Mr. Prakorb Srirattanawadee, a lecturer of the foundation; Mr. Charan Chindaphon, a volunteer of the foundation, Phraphutthamingmongkhon Sattha 45 (Big Buddha Phuket) jointly conducted an almsgiving-to-monks activity at the Sangha Kaew Siritham Monastic Residence (Baan Joh Bagong Sangha Residence) Moo 3, Puyo sub-district, Su-ngaikolok district, Narathiwat Province. On the same occasion, they also gave dried apricots to imams for the month of Ramadan at Baan Towah Mosque in the same sub-district, to promote the peaceful co-existence of the two religions.

(2) From the Big Buddha to the Southernmost

13 June 2017

Phraphutthamingmongkhon Sattha 45 Foundation and Phrakhru Wisutkityaphorn of Kit-tisangkham Temple organized the project “From the Big Buddha to the Southernmost” in which Buddhist monks were sent to reside at 5 temples in the southernmost part of Thailand so that those temples would

be able to conduct Buddhist activities and the morale of the Buddhists in the region would be boosted. The monks departed on 13 June 2017.

(3) Thai kindness to the Northeast

August 2017

While many provinces in the Northeast were facing flooding in the middle of this year, Phraphutthamingmongkhon Satttha 45 Foundation arranged a donation receiving center for the alleviation of the hardship of the flood victims. The foundation got help from the teams of monks from the South and other regions of Thailand (Nakhonpathom, Nakhon Ratchasima, Samutsakhon, Kanchanaburi etc.), Buddho Phawana Foundation, the 27th Infantry District (Prasertsongkhram Camp), Sakonnakhon District Administration Organization, Ratchaphat Phuket University, Phuket Grocery, Phuket Public and the People of Chacherngsao Province etc. The shipping is voluntarily provided by Nok Air (weighing 15 tons) and TB Part Partnership (providing trucks).

(4) For the elderly

7 September 2017

Rasada Municipality Phuket arranged an elderly school project for enhancing the physical and mental health for the elderly to be able to do beneficial activities for the community. This activity shows the kindness

of the people in the Thai society. Mr. Suporn Vanichakul, the chairman of Phraphutthamingmongkhon Sattha 45 Foundation, gave a Dharma lecture as well as instructed “moving meditation” (Luangpho Thien). Mr. Prakorb Srirattanawadee, a lecturer of the foundation, introduced a mindfulness exercise.

(5) Sandalwood Flower Presenting

21 September 2017

The Office of Art and Culture, Phuket Rajabhat University and Phraphutthamingmongkhon Sattha 45 Foundation jointly organized a sandalwood flower presenting activity, which would have been simultaneously organized all across the country for the cremation of His Majesty King Rama 9 (26 October 2017). Mr. Sanya Charoenphorn and Mr. Nuwat Cheunaron, the king’s officials of the Royal Ceremony Division, the Bureau of the Royal Household, gave a lecture at Hall 4, Chalemprakiet Building, Phuket Rajabhat University.

(6) Inmates practice veganism

20 October 2017

On the first day of the Vegetarian Festival this year, Phraphutthamingmongkhon Sattha 45 Foundation sent lecturers from the foundation and the vice chairman of Kathu Shrine to give a lecturer about the history, benefits and main ideas of the Vegetarian Festival; and the diets of different religions. Prayers

were made for the inmates who practiced veganism (400 females 200 males) at Phuket Prison. Chuitui Taobokeng Shrine provided vegan food throughout the festival. The foundation has been in cooperation with Phuket Jail in arranging this activity for 17 consecutive years.

(7) Making Merits for King Rama IV

22 October 2017

Phraphutthamingmongkhon Sattha 45 Foundation together with Kittisangkham Temple (Wat Kata) organized a novice ordination ceremony at Kittisangkham Temple on 22 October as well as an almsgiving-to-monks ceremony as merits for His Majesty King Rama IV on the occasion of His Majesty's cremation (26 October 2017). 29 monks and 5 novices were ordained. They would reside at Buddha Garden on Mt.Nakkerd until 29 October 2017.

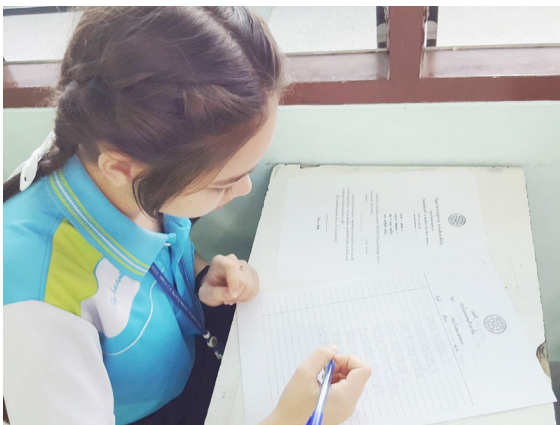
(8) Royal Patronage Kitchen

October 2017

With cooperation from Bangkok and Volunteers for Dad Center, for the cremation of His Majesty King Rama IV on 26 October 2017, Phraphutthamingmongkhon Sattha 45 Foundation was assigned to make lunch boxes for the ceremony's volunteers from 24 to 28 October. Three booths were assigned to the foundation at different locations in Bangkok; namely, 1. Duangkhae Temple, Pathumwan Area; 2. Ratchabophit, Phra

Nakhon Area; 3. Pathumwanaram, Pathumwan Area. On 26 October, the foundation distributed 25,000 sets of bread and 4,000 sets of balm to the participants of the royal ceremony at the infantry command center, Ratchadamnern Road, Dusit District. On this occasion, monks from the South and volunteers from the foundation opened a royal kitchen at Jao-am Temple, Bangkok Noi Area. Besides, the foundation also provided steamed buns, drinks and refreshing towels for the participants of the sandalwood presenting ceremony at the simulated royal crematorium at Saphanhin Stage in Phuket on the cremation day. The foundation worked together with Phuket Buddhists; Luangtanoi Foundation, Nakhonpathom Branch; and the teachers and students of Phuket Ratchaphat University.

(9) Dharma exam

9 November 2017

Phuket Dawrung Witthaya School by Father Chirasak Yongbanthom, the School Director, added Buddhism into the school's curriculum and organized a Dharma exam for Year 2017 at the same time across the country. For this purpose, Phra Prasartsarasophon, the abbot of Khuankalai Temple, the Buddhist leader of Phuket-Phangnga-Krabi (Thammayut Sect), assumed the chairman position. Mr. Suporn Vanichakul, the chairman of Phraphutthamingmongkhon Sattha 45

Foundation, worked as an examiner, leading the meditation for 333 examinees before the examination.

(10) Dharma Exam for Inmates

9 November 2017

Phraputthamingmongkhon Sattha 45 Foundation gave stationery to Phuket Prison for conducting Dharma examination for the inmates for Year 2017 on 9 November 2017 at the same time across the country. 130 male inmates and 200 female inmates sat this exam.

(11) Annual Ordination Ceremony

28 November 2017

The annual ordination ceremony of Year 2017 was organized on the 28th of November by Kittisangkham Temple (Wat Kata) and Phraputthamingmongkhon Sattha 45 Foundation. This year is the 15th year of the ceremony. There were 39 monks and 1 novice ordained in the ceremony. Phrakhu Wisutkitayaphorn, the ecclesiastical Chalongs sub-district governor, assumed the role of the preceptor of the ordination at Buddha Garden on Mt.Nakkerd. The new monks and novice reside at Kittisangkham Temple and practice at the Buddha Garden monk residence. Phra Samuha Suraphong Ratanawangso, an assistant abbot of Kittisangkham Temple supervised the training throughout the 13 days of the ordination.

(12) Southern Thailand Flood Aid

30 November 2017

Throughout the Southern Thailand's flood in November 2017, Phraputthamingmongkhon Sattha 45 Foundation, Phuket and Phang-nga Sangha Association and a volunteer group founded a flood victim rescue center at the foundation's office in Thepkasattri Road and Talaenoi sub-district, Phatthalung Province in order to provide fresh and dry food, and essential things for the disaster hit area in Phatthalung, Nakhon Srithammarat and Trang Provinces etc.

แสงพระใหญ่สองแดนใต้

ไกด์ ธรรมสาร

ความยากลำบากของประชาชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ นั้น นอกจากอันตรายจากการก่อการร้ายของกลุ่มผู้ก่อความรุนแรงที่ดำเนินต่อเนื่องมานานับสิบปีแล้ว พระสงฆ์สามเณรและพุทธศาสนิกชนในบางพื้นที่ยังประสบปัญหาการประกอบกิจทางศาสนาตามศรัทธาหน้าที่และประเพณีอย่างมาก การออกบิณฑบาตหรืองานบุญต้องมีทหารคุ้มครอง วัดต้องมีบังเกอร์ กิจนิมนต์หรือการปฏิบัติศาสนกิจทำได้ยาก รวมทั้งงานผ้าป่าผ้าพระกฐินก็ยาก หรือทำไม่ได้เพราะมีพระสงฆ์น้อยกว่าระเบียบกำหนด บางวัดแทบเป็นวัดร้าง นับเป็นสถานการณ์วิกฤตของชาวพุทธในจังหวัดชายแดนใต้อย่างแท้จริง แม้หน่วยงานองค์กรและสถาบันที่มีหน้าที่บำรุงพระพุทธศาสนาจะพยายามเข้าแก้ไขปัญหา แต่ดูเหมือนชาวพุทธที่นั่นก็ยังไม่เห็นแสงสว่างที่ปลายอุโมงค์

ปลายปีที่แล้ว ครั้งที่มูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคลศรัทธา ๔๕ จัดงานบวชพระประจำปี (28 พฤศจิกายน 2559) ได้เกิดความร่วมมือกับพระสังฆาธิการวัดพรหมนิवास (พระครูวิสิฐพรหมคุณ เจ้าอาวาส) จังหวัดนราธิวาส ซึ่งจะมีการบวชประจำปีเช่นกัน โดยทางมูลนิธิฯ ได้จัดส่งบาตร ไตรจีวร ฯลฯ ไปสนับสนุนและนิมนต์พระสงฆ์จากบางวัดของนราธิวาสมาปฏิบัติกิจร่วมกับหมู่สงฆ์ ณ พุทธอุทยานยอดเขานาคเกิด ในระหว่างนั้น ทางมูลนิธิฯ ทราบปัญหา

ความขาดแคลนพระสงฆ์ของวัดในสามจังหวัด จึงได้หารือกับหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และขอคำชี้แนะจากพระผู้ปกครองที่พุทธอุทยานฯ ขึ้นต่อ สรุปเป็นโครงการ “จากพระใหญ่สู่ชายแดนใต้” อาราธนาพระภิกษุไปจำพรรษาที่ยังวัดชายแดนใต้ โดยมีพระภิกษุที่จำพรรษาและที่มาปฏิบัติกิจในขณะนั้นยินดีรับนิมนต์ไปจำพรรษาที่ยังวัดและสำนักสงฆ์ที่นั่น 12 รูป ในสามวัด หนึ่งสำนักสงฆ์ เริ่มออกเดินทางเมื่อ 13 มิถุนายน 2560 (ดังที่รายงานสรุปไว้ในคอลัมน์ “ภูเกิดพุทธกิจ” จนทำให้บางวัดดังกล่าวสามารถจัดพิธีกฐินได้ในเวลาต่อมา)

พระครูวิสุทธิพรหมคุณ

วันที่ 11 พฤศจิกายน 2560 แสงพระธรรมมี โอกาสสัมภาษณ์พระนุกูล ญาณวีโร (ชาวบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา) และพระอาทิตย์ อธิปัญญา (ชาว พระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี) ภิกษุสองรูปซึ่งสมัคร ไปจำพรรษาอยู่ ณ วัดพรหมนิवास จังหวัดนราธิวาส ในโครงการจากพระใหญ่สู่ชายแดนใต้ และได้เดินทางกลับมายังภูเก็ตชั่วคราวเพื่อร่วมงานบวชประจำปีของมูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคล ศรีธธา ๔๕ ในวันที่ 28 พฤศจิกายน

แสงพระธรรม : ทำไมท่านจึงอาสาไป

พระนุกูล : จะได้ช่วยสืบพระศาสนา และให้มีพระอยู่ จำพรรษาตามจำนวนที่สามารถรณากฐินได้

พระอาทิตย์ : อยากไปหาประสบการณ์ ไปหาความรู้ และอยากช่วยพระพุทธศาสนา เพราะพระที่นั่นมีน้อย เดิมมีอยู่ 4 รูป เราสองคนและเพื่อนพระอีกคนก็รวมเป็น 7 รูป

แสงพระธรรม : ท่านไปอยู่แล้วกลัวบ้างไหม

พระนุกูล : แรกๆก็กลัวเหมือนกัน แต่อยู่ไปก็ชิน

ทหารเขาก็คุ้มกันตลอดเวลา ที่วัดมีทหารประจำ 7 คน ข้าราชการ 3 คน เวลาออกบิณฑบาตก็คุ้มกันไปตลอดทาง

พระอาทิตย์ : เป็นทหารนาวิกโยธิน เขาตั้งฐานอยู่ในวัดเลย

แสงพระธรรม : ท่านไปอยู่มานานเท่าไรแล้ว จะกลับไปอีกไหม

พระนุกูล : ไปอยู่ตั้งแต่อ่อนเข้าพรรษา 2 เดือน คือไปตั้งแต่วันที่ 26 พฤษภาคม นี้ก็จะมาช่วยงานบวชที่พระใหญ่นี้ แล้วก็กลับไปนราฯ

พระอาทิตย์ : ผมก็จะกลับไปจำพรรษาที่นั่น พวกเอกสารใบสุทธิ (พระ) เราก็กายไปอยู่ที่ไหนหมดแล้ว จะอยู่ต่อไปเรื่อยๆ

แสงพระธรรม : อยู่ที่นั่นทำอะไรกัน หลวงพ่อเจ้าอาวาสท่านสอนอะไรบ้าง

พระนุกูล : มีงานมีกิจกรรมอะไรของวัดเราก็ช่วยเขาไปสวดมนต์บ้านญาติโยมก็มีบ้าง แต่น้อย กิจนิมนต์ไม่ค่อยมี

พระอาทิตย์

พระนุกูล

พระอาทิตย์ : หลวงพ่อท่านสอนธรรม สอนสวดมนต์

แสงพระธรรม : รอบวัดมีชุมชนชาวพุทธบ้างไหม

พระอาทิตย์ : ชาวบ้านเป็นมุสลิมประมาณ 90%

แสงพระธรรม : ท่านไปอยู่กันอย่างนี้ชาวบ้านรู้สึกอย่างไร

พระนุกูล : ดีใจกันมาก

แสงพระธรรม : บิณฑบาตกันอย่างไร

พระอาทิตย์ : ถ้าไปเส้นทางตลาดก็จะมีพระ 5 รูป ทหาร 4 นาย มีพวกทหารตรวจระเบิดนำไปก่อน ครึ่งชั่วโมง มีรถตัดสัญญาณ (คลื่นวิทยุ) 2 คัน มีทหารล้อมตลาดอยู่ทุกมุม เขาจะใช้เหล็กแหลมทิ่มถึงขยะ ตรวจวัตถุอันตราย

แสงพระธรรม : ไปอยู่มา 5 เดือนแล้ว มีเหตุการณ์อะไรบ้างไหม

พระอาทิตย์ : ที่วัดพรหมนิวาสไม่มี มีแต่เพื่อนพระอีกวัดเล่าให้ฟังว่าที่ (อำเภอ) บาเจาะมีทหารชุดคุ้มครองถูกยิงเสียชีวิต 1 นาย ที่วัดนั้นไม่มีบิณฑบาต เพราะเป็นพื้นที่อันตราย ญาติโยมจะนำอาหารไปถวายที่วัด

แสงพระธรรม : ชาวไทยมุสลิมที่นั่นตักบาตรกันบ้างไหม

พระนุกูล : มีอยู่คนหนึ่ง เป็นผู้ชาย เขาใส่บาตรให้ที่ตลาด

แสงพระธรรม : รู้เหตุผลที่เขาใส่บาตรพระไหม

พระอาทิตย์ : ศรีทราหมั่ง เขาใส่บาตรเฉยๆ ไม่ได้ไหวเรา คงจะเป็นชาวบ้านมาเดินซื้อกับข้าวที่ตลาด

แสงพระธรรม : ที่วัดพรหมนิวาสมีการเทศน์หรือบรรยายธรรมบ้างไหม เทศน์อย่างไร ชาวบ้านไปกันเยอะไหม

พระนุกูล : มีการเทศน์แล้วก็ทำบุญทุกวันพระ บางที่พวกต่างอำเภอก็มา

พระอาทิตย์ : พระเทศน์เป็นภาษาไทย ชาวบ้านไปกันบางที่ก็สืบลึกกว่าคน อย่างน้อยก็สามสิบ

แสงพระธรรม : ท่านจะฝากถึงผู้อ่านแสงพระธรรมอย่างไรบ้างไหม

พระนุกูล : ก็ขอเชิญชวนให้พุทธศาสนิกชนช่วยกันสืบสานพระศาสนาตามประเพณีไทยต่อไป

INTERVIEW

Translated to English : Wasu Koysiripong

The Light of the Big Buddha in the Far South

Guide Thammasan

The difficulty of the people in the three southernmost provinces of Thailand caused by terrorism has been going on for tens of years. The monks and novices in some areas are still facing obstacles in conducting religious activities as per their faith, duties and tradition. The monks have to be escorted by soldiers while seeking alms or conducting ceremonies. Temples have to be barricaded. It is difficult for the Buddhists to invite monks to do any religious activities elsewhere. It is also difficult to arrange an almsgiving activity for Buddhists to give alms to monks as the number of monks in a temple is much lower than regulated. Some temples have even been deserted. The situation of Buddhism in the southernmost is such a crisis. Though various government agencies, bodies and institutes in charge of maintaining Buddhism are trying to solve the problem, it seems like the Buddhists there still cannot see any light at the end of the tunnel.

Late last year when Phraputthamingmongkhon Sattha 45 Foundation organized a mass ordination ceremony of the year (28 November 2016), the foundation had a cooperation with Phra Sanghathikarn of Phromniwat Temple (Phra Khru Wisitphromkhun, the abbot) of Narathiwat Province. It was also an annual ordination event. The foundation

sent alms bowls, robe sets, etc. as a support; and invited monks from some temples in Narathiwat to jointly conduct activities with the monks at Mt. Nakkerd Buddha Garden. Meanwhile the foundation got to know about the lack of monks in the three southernmost provinces, so the foundation consulted with many related parties and got advice from the administrative monks of the Buddha Garden. The project “From the Big Buddha to the Southernmost” was therefore conceived. The foundation sought many monks to

Phrakhru Wisitphromkhun

stay at temples in the three southernmost provinces. 12 monks voluntarily accepted the invitation to stay at 3 temples and 1 monastery there. Their travel began on 13 June 2017 (as concluded in the previous volume of *The Light of Dharma*). This project later enabled those temples to conduct Kathin ceremony.

On 11 November 2017, *The Light of Dharma* had an opportunity to interview Phra Nukul Yanwiro from Bangnampruiw, Chachoengsao Province; and Phra Athit Athipanyo from Phra Buddhabata Saraburi. These two monks voluntarily accepted the project's invitation and stayed at Phromniwat Temple in Narathiwat Province. They temporarily travelled back to Phuket to join the annual ordination ceremony of Phraputthamingmongkhon Sattha 45 Foundation on 28 November.

The Light of Dharma: Why did you volunteer to go there?

Phra Nukul: For maintaining Buddhism in the area, so that there will be enough monks there to conduct the Kathin ceremony.

Phra Athit: We want to seek experience and knowledge, and help Buddhism as the monks there were originally very few, only 4. Two of us together with another fellow monk made up 7 monks there.

The Light of Dharma: Are you afraid while you're there?

Phra Nukul: We were quite afraid at first, but got used to it as time went by. The soldiers provided custody all the time. There were 7 soldiers and 3 civil servants at the temple. While we were receiving alms, they escorted us all the way.

Phra Athit: The soldiers are marines. They use the temple as their base.

The Light of Dharma: How long have you been staying there? Are you going back there again?

Phra Nukul: We've been there since 2 months prior to the Buddhist Lent, 26 May. We are here to help the foundation with the ordination ceremony. Once it is done, we'll go back to Narathiwat again.

Phra Athit: I'm going back to stay there. Our registration papers have been recorded that we've moved there, so we are going to permanently settle there.

The Light of Dharma: What do you do over there? What does the abbot teach you?

Phra Nukul: We help in any activity of the temple. We also do chanting at some Buddhists' places, but there isn't much invitation.

Phra Athit

Phra NuKoon

Phra Athit: The abbot taught us the Dharma and chanting.

The Light of Dharma: Is there any Buddhist community around the temple?

Phra Athit: About 90% of the residents there are Muslims.

The Light of Dharma: How do the residents there feel as you are staying there?

Phra Nukul: They are very happy.

The Light of Dharma: How do you receive alms?

Phra Athit: If you walk along the market route, there will be 5 monks and 4 soldiers. The mine sweeping team of soldiers go half an hour in advance. There are 2 radio intercept vehicles. There are soldiers surrounding every corner of the market. They poke rubbish bins with sharp metal pieces to check for hazardous matters.

The Light of Dharma: Having stayed there for 5 months, have you found any incident?

Phra Athit: Not at Phromniwat Temple, but a friend of ours told us that in Bajah District an escort soldier was shot dead. The monks at that temple don't do alms receiving outside because it is a dangerous zone. Buddhists go to the temple to give alms to the monks at

the temple instead.

The Light of Dharma: Does any Muslim in the area give alms to monks?

Phra Nukul: There is one who I know, he gives alms at the market.

The Light of Dharma: Do you know the reason why he is does so?

Phra Athit: Maybe he has faith in us. He only gave alms but he didn't wai (kowtow) us. Perhaps, he was shopping for food and just saw us.

The Light of Dharma: At Phromniwat Temple, is there any Dharma lecture? How is a lecture given? Are there many residents attending it?

Phra Nukul: There is a lecture and a merit activity every Buddhist holy day. Sometimes, people from other districts also come here.

Phra Athit: The monks lecture in Thai. The attendees are sometimes more than 40 people, 30 at least.

The Light of Dharma: Is there anything you want to tell the readers of The Light of Dharma?

Phra Nukul: We want to tell the Buddhists to keep maintaining Buddhism according to the Thai traditions.

ดร.บาลาสาเฮบ อัมเบดการ์ จันทาลผู้เปลี่ยนโฉมหน้าอินเดีย

ในทศวรรษ 1930 จอห์น สติลล์ นักเขียนพเนจรชาวอังกฤษตั้งข้อสังเกตในหนังสือชื่อ *The Jungle Tide* ว่า “ความทรงจำของมนุษย์นั้นเป็นด้ายที่เปราะบางเกินกว่าจะแขวนประวัติศาสตร์ได้”

แต่บางครั้งวีรกรรมของใครบางคนก็ได้รับการถ่ายทอดจากปากต่อปาก จากรุ่นสู่รุ่น ถักทอด้วยความจำของปัจเจกจนกลายเป็นผืนผ้าแห่งความทรงจำร่วมกันของสังคมที่แน่นหนา และสะท้อนความจริงอย่างซื่อสัตย์กว่าประวัติศาสตร์ที่จารึกในหน้าหนังสือหรืออนุสาวรีย์ใดๆ

มหาตมะ คานธี อาจเป็นชาวอินเดียที่คนทั่วโลกรู้จักดีที่สุดตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน แต่อินเดียคงไม่มีวันทะยานขึ้นเป็นมหาอำนาจใหม่ในศตวรรษที่ 21 ได้เลยหากปราศจากชายชื่อ บาลาสาเฮบ อัมเบดการ์ (ค.ศ.1891-1956) ผู้สร้างอัตลักษณ์ใหม่ให้แก่ชาวอินเดียนับล้านคนที่ถูกเพื่อนร่วมชาติหมิ่นแคลนสืบมานานนับพันปี

ดร.บาลาสาเฮบ พิมเรา รามจิ อัมเบดการ์ (Dr.Babasaheb Bhimrao Ramji Ambedkar) เกิดเมื่อวันที่ 14 เมษายน ค.ศ.1891 ในตระกูลคนอหิศูทร (ชื่อเรียกคนวรรณะจันทาล) ที่ยากไร้ตระกูลหนึ่งในรัฐมหาราษฏร์ของอินเดีย เป็นบุตรชายคนที่ 14 และคนสุดท้ายของนายรามจิกับนางพิมมาไบ สักपाल บิดามารดาตั้งชื่อเขาว่า “พิม”

ดร.บาลาสาเฮบ อัมเบดการ์

แม้จะยากจน นายรามจิกับนางพิมมาไบก็สู้อดมือ กินมือ ทำงานแบกหามสารพัดเพื่อส่งเสียให้เด็กชายพิมได้เรียนจนจบชั้นมัธยม แต่กว่าจะเรียนจบเด็กชายพิมก็ต้องกัดฟันทนพฤติกรรมหมิ่นเหยียดของครูและเพื่อนร่วมชั้นซึ่งเป็นคนในวรรณะสูงกว่าครูและนักเรียนรังเกียจกระทั่งไม่ยอมให้เขานั่งเก้าอี้พิมต้องไปปูกระสอบนั่งเรียนกับพื้นอยู่มุมห้องทุกวัน ทุกครั้งที่ครูสั่งให้พิมออกมาทำแบบทดสอบหน้าห้อง เพื่อนนักเรียนจะวิ่งไปเอาปิ่นโตและห่ออาหารที่วางไว้บนรางซอล์กกระดานดำออกมา เพราะกลัวว่าเสียดของพิมจะไปติดอาหารของพวกเขา เวลาที่พิมกระหายน้ำเขาก็ดื่มน้ำจากแก้วตรงๆไม่ได้ต้องวิงวอนขอความเห็นใจจากเพื่อนให้คอยเทน้ำลงในปากของเขา

โชคดีที่โลกวัยเยาว์ของพิมไม่ได้มีแต่คนใจไม่ใส่ระกำ ครูคนหนึ่งในวรรณะพราหมณ์มีเมตตาต่อพิม คอยหาโอกาสแบ่งอาหารให้เขารับประทาน ครูผู้นี้สังเกตเห็นว่าสาเหตุข้อหนึ่งที่พิมถูกรังเกียจคือ “สักपाल” นามสกุลของเขาซึ่งบ่งบอกความเป็นอหิศูทร จึงไปแก้ทะเบียนที่โรงเรียน เปลี่ยนให้พิม

ใช้นามสกุลของตนคือ “อัมเบตการ์” นับแต่นั้นเป็นต้นมา นามสกุลใหม่นี้ทำให้หลายคนเข้าใจผิดคิดว่า พิมเป็นคนในวาระพระรามณ์ ซึ่งช่วยลดแรงเสียดทานที่เขาต้องเผชิญได้เป็นอย่างดี

พิมบากับภรรยาเรียนจนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้วยผลการเรียนดีเด่น จนมีนักสังคมสงเคราะห์พาเขาเข้าเฝ้ามหาราชาแห่งเมืองบาโรดา มหาราชาผู้ประสงค์จะสนับสนุนการศึกษาให้แก่คนอริศูทรพระองค์พระราชทานเงินทุนจนพิมเรียนจบปริญญาตรี และหลังจากนั้นก็ส่งเขาไปเรียนต่อปริญญาโทด้านเศรษฐศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยโคลัมเบียสหรัฐอเมริกา

ชีวิตนักศึกษาที่อเมริกาเปิดประตูให้พิมได้ลิ้มรสชาติของความเท่าเทียมทางสังคมเป็นครั้งแรก เพราะที่นั่นไม่มีใครแสดงอาการรังเกียจความเป็นอริศูทรของเขาเหมือนอย่างในอินเดีย พิมเดินทางกลับอินเดียด้วยความมุ่งมั่นว่าจะต่อสู้เพื่อคนในวาระเดียวกัน สร้างสังคมอินเดียที่เสมอภาคให้จงได้

พิมเข้าเป็นอาจารย์ในวิทยาลัยชิตินาห์ม บอมเบย์ (มุมไบปัจจุบัน) ในปี ค.ศ.1918 ต่อมาย้ายไปเป็นข้าราชการในเมืองโคร์กขปุระตามคำเชิญของมหาราชาชาหุที่ 1 ผู้ทรงสนับสนุนสิทธิของคนอริศูทร มหาราชาพระองค์นี้นอกจากจะรับพิมเข้าทำงานแล้วยังออกทุนให้เขาเขียนและตีพิมพ์วารสารรายสัปดาห์ชื่อ *มุขนายก* (ผู้นำพลังเจียบ) ในบอมเบย์ ตั้งแต่ปี 1920 พิมใช้วารสารฉบับนี้โจมตีนักการเมืองอนุรักษนิยมที่ไม่แยแสต่อการกดขี่คนวาระต่ำ ต่อมาเขากลับไปเรียนที่วิทยาลัยเศรษฐศาสตร์และรัฐศาสตร์แห่งลอนดอน (แอลเอสอี) ในอังกฤษ ด้วยเงินที่ยืมจากมหาราชาและเพื่อน ใช้ชีวิตในอังกฤษอย่างแร้นแค้น มุมานะจนเรียนจบปริญญาโทที่นั่น และปริญญาเอกที่มหาวิทยาลัยลอนดอน ทั้งยังสอบ

ผ่านเนติบัณฑิต วุฒิการศึกษาสูงลิ่วจากมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลกที่พิมซึ่งตอนนี้เป็น ดร.อัมเบตการ์ ได้มาด้วยความยากลำบาก ทำให้ในที่สุดเขาก็กลับมาทำงานเป็นทนายความในศาลสูงของบอมเบย์ได้สำเร็จ

ข้อเขียนที่วิพากษ์นักการเมืองอย่างตรงไปตรงมาและการเคลื่อนไหววาระสังคมเพื่อสิทธิของคนจัณฑาลอย่างต่อเนื่องทำให้ ดร.อัมเบตการ์ได้รับความนิยมนิยมชมชอบจากชาวอินเดียร่วมวาระมากขึ้นเรื่อยๆ ในปี 1932 เขาได้รับเชิญไปร่วมงานเสวนาโต๊ะกลมเกี่ยวกับอนาคตของอินเดียที่กรุงลอนดอน ในห้วงเวลาที่จักรวรรดิอังกฤษเริ่มเปิดพื้นที่ให้คนอินเดียมีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของประเทศ

ดร.อัมเบตการ์เชื่อมั่นว่า ความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตของคนวาระสังคมจัณฑาลทั้งหมดจะเกิดได้ก็ต่อเมื่อพวกเขามี “อัตลักษณ์” ต่างหากจากทั้งสภาองเกรสแห่งชาติ (ซึ่งมีมหาตมะ คานธี เป็นผู้นำ) และอังกฤษเจ้าอาณานิคม ด้วยเหตุนี้ เขาจึงเรียกร้องว่าชาวจัณฑาลควรมีสิทธิ์เลือกผู้แทนของตนต่างหาก คานธีไม่เห็นด้วยกับข้อเรียกร้องของ ดร.อัมเบตการ์ (ทั้งที่เห็นว่าชนกลุ่มน้อยอื่นๆ อาทิ ชาวมุสลิม และซิกข์ควรมีสิทธิ์เลือกผู้แทนของตน) เนื่องจากเกรงว่าการกันผู้แทนให้แก่จัณฑาลโดยเฉพาะจะก่อให้เกิดความแตกแยกในสังคมฮินดูรุ่นหลัง (เพราะมองว่าจัณฑาลยังเป็นฮินดู ไม่ใช่คนต่างศาสนาอย่างมุสลิมหรือซิกข์)

ระหว่างที่รัฐบาลอังกฤษเห็นด้วยกับ ดร.อัมเบตการ์ว่าจัณฑาลควรมีสิทธิ์เลือกผู้แทนของตน คานธีก็เริ่มอดอาหารประท้วงข้อเสนอดังกล่าว ระหว่างที่ถูกคุมขังในคุกเมืองปูเน เรียกร้องว่าชาวฮินดูทั้งหมดจะต้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และประกาศว่าจะอดอาหารจนถึงแก่ชีวิต การประท้วงของคานธีได้รับการสนับสนุนมหาศาลจากมวลชน

รูปปั้น ดร.อัมเบตการ์ ที่กานปุระ เมืองสำคัญใน รัฐอุตตรประเทศ อินเดีย

ทั่วทั้งอินเดีย ผู้นำหัวอนุรักษ์นิยมชาวฮินดูและนักกิจกรรมชั้นแนวหน้าของฝั่งตรงข้ามกับ ดร.อัมเบตการ์และผู้สนับสนุนเขา พยายามกดดันให้ ดร.อัมเบตการ์ยอมยกเลิกข้อเรียกร้องเรื่องผู้แทนของจัณฑาล แรงกดดันประกอบด้วยความหวั่นเกรงว่าคนในวรรณะจัณฑาลจะตกเป็นเป้าความโกรธแค้นของชาวฮินดูหมู่มากถ้าหากคานธีสิ้นชีวิตจริงๆ ทำให้ ดร.อัมเบตการ์ยอมละทิ้งจุดยืนที่เคยยึดมั่น

ดร.อัมเบตการ์มองว่าการประท้วงอดอาหารของคานธีเป็นอุปสรรคอันแยบยลที่จะกีดกันไม่ให้จัณฑาลมีสิทธิทางการเมือง และเขาก็มองว่าสภาคองเกรสแห่งชาติภายใต้การนำของคานธีอย่างดีที่สุดก็จะทำให้ชาวฮินดูรู้สึกสมเพชเวทนาจัณฑาล

แต่ยังปฏิเสธว่าพวกเขาควรมีสติเสรีภาพที่เท่าเทียม อย่างไรก็ตาม คานธีก็หาได้ผูกใจเจ็บ ดร.อัมเบตการ์ไม่ หากมองว่าเขาเป็นเสาหลักที่สำคัญต่ออนาคตของอินเดีย หลังจากที่อินเดียได้รับเอกราชจากอังกฤษ คานธีหว่านล้อมเยาวยุวทรล เนห์รู นายกรัฐมนตรีคนแรก ให้แต่งตั้งดร.อัมเบตการ์เป็นรัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรม และเชิญเขาให้มา มีบทบาทนำในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับแรกของประเทศ

ร่างรัฐธรรมนูญที่ ดร.อัมเบตการ์เขียนขึ้นนั้นชัดเจนว่า มุ่งสร้าง “การปฏิวัติทางสังคม” ในอินเดียเหนือสิ่งอื่นใด ด้วยการประกันและคุ้มครองสิทธิพลเมืองนานัปการ ตั้งแต่เสรีภาพในการนับถือศาสนา การยกเลิกวรรณะจัณฑาล และประกาศให้การเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบเป็นพฤติกรรมที่ผิดกฎหมาย นอกจากนี้ ดร.อัมเบตการ์ยังเสนอให้ใช้โควตาในระบบราชการ โรงเรียนและวิทยาลัยเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ด้อยโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม รัฐธรรมนูญที่ดร.อัมเบตการ์เป็นหัวหน้าผ่านความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ.1949

หลังจากที่ผลักดันรัฐธรรมนูญได้สำเร็จ ก้าวต่อไปของ ดร.อัมเบตการ์คือ การเขียนกฎหมายกฏบัตรฮินดู (Hindu Code Bill) เพื่อแทนที่จารีตฮินดูซึ่งผู้หญิงตกเป็นเบี้ยล่างมาตลอด ด้วยกฎหมายที่มอบสิทธิทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ผู้หญิงอย่างเท่าเทียมกับผู้ชาย โดยเฉพาะเรื่องมรดก การแต่งงาน และเศรษฐกิจ ถึงแม้ว่าดร.อัมเบตการ์จะได้รับการสนับสนุนจากนายกรัฐมนตรีเนห์รู ร่างกฎหมายฉบับนี้ก็ถูกต่อต้านอย่างหนักจากนักการเมืองส่วนใหญ่ในสภา ความขัดแย้งส่งผลให้ดร.อัมเบตการ์ตัดสินใจลาออกจากคณะรัฐมนตรีในปี 1951 ปีต่อมาเขา ลงสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่แพ้ การเลือกตั้ง เขาได้รับแต่งตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาใน

ปีเดียวกัน และเป็นวุฒิสมาชิกจวบจนวาระสุดท้ายของชีวิต

ดร.อัมเบตการ์เป็น “บิดาแห่งอินเดียสมัยใหม่” ที่คนนอกอินเดียรู้จักน้อยที่สุด ต่างจากรัฐบุรุษร่วมสมัยที่ได้รับสมญานามนี้อีก 2 คน คือเนห์รูกับคานธี แต่พุทธศาสนิกชนทั่วโลกจำนวนมากรู้จักเขาในฐานะผู้นำคนอริศูทรกว่า 5 แสนคนเข้าพิธีปฏิญาณตนเป็นพุทธมามกะพร้อมกันในงานฉลองพุทธชยันตีเมืองนาคปุระในปีค.ศ.1956

เหตุผลที่ ดร.อัมเบตการ์ประกาศตนเป็นชาวพุทธและชักชวนเพื่อนร่วมวรรณะให้เป็นพุทธด้วยนั้นชัดเจนจนไม่ต้องอธิบายให้มาก ความ ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่ไม่ปิดกั้นใคร มองคนทุกคนเสมอกันในความเป็นมนุษย์ ไม่แบ่งชนชั้นวรรณะเหมือนศาสนาฮินดูซึ่ง ดร.อัมเบตการ์เคยตั้งข้อสังเกตในวารสารของเขาว่า

“สังคมฮินดูมีส่วนประกอบอยู่ 3 ประการ คือ พราหมณ์ มิใช่พราหมณ์ และอริศูทร พราหมณ์ผู้สอนศาสนามักกล่าวว่าพระเจ้ามีอยู่ในทุกหนแห่ง ถ้าเช่นนั้นพระเจ้าก็ต้องมีอยู่ในอริศูทร แต่พราหมณ์กลับรังเกียจคนอริศูทร เห็นเป็นตัวราศี นั้นแสดงว่าเขากำลังเห็นพระเจ้าเป็นตัวราศีใช่หรือไม่”

พิธีปฏิญาณตนของ ดร.อัมเบตการ์และชาวอริศูทรในวันนั้นเป็นที่โจษขานกันสืบมาว่าเป็นเหตุการณ์สำคัญเหตุการณ์หนึ่งในประวัติศาสตร์อินเดียสมัยใหม่ นอกจากคำปฏิญาณตน 22 ข้อจะรวมหลักธรรมะ เช่น “ข้าพเจ้าจะไม่ทำสิ่งที่ขัดต่อคำสอนของพระพุทธเจ้า” และ “ข้าพเจ้าจะบำเพ็ญตนในทาน ศีล ภาวนา” แล้ว ยังมีข้อที่สะท้อนเจตนารมณ์ของดร.อัมเบตการ์ เช่น “ข้าพเจ้าจะต่อสู้เพื่อความมีสิทธิ์เสรีภาพเสมอกัน”

ดร.อัมเบตการ์เลือกเมืองนาคปุระเป็นสถานที่ในการประกอบพิธี แทนที่จะเลือกเมืองใหญ่

อย่างเดลีหรือบอมเบย์ ด้วยเหตุผลว่าเมืองนี้เป็นเมืองแห่งนาค ซึ่งตามพุทธประวัติเป็นชนกลุ่มน้อยที่ถูกชาวอารยันย่ำยีข่มเหง คล้ายกับที่คนวรรณะต่ำถูกกดขี่จากคนวรรณะสูงกว่า ชนเผ่านาคเลื่อมใสในศาสนาพุทธหลังจากได้ฟังพระพุทธเจ้าแสดงธรรม ร่วมกันเผยแผ่พุทธศาสนาไปทั่วทั้งอินเดีย จวบจนปัจจุบันศูนย์กลางพุทธศาสนาก็ยังอยู่ที่เมืองนาคปุระ แม้หลังจากที่ถูกชาวฮินดูขับไล่กดขี่จนถูกปรามาสว่าเป็นชนชั้นจัญฑาล (เหตุนี้ชาวฮินดูทาลส่วนใหญ่จึงสืบเชื้อสายมาจากชาวพุทธ เป็นเหตุผลอีกข้อหนึ่งที่ดร.อัมเบตการ์ใช้จูงใจให้คนอริศูทรเปลี่ยนศาสนา)

ดร.อัมเบตการ์ถึงแก่กรรมก่อนกาลในวันที่ 6 ธันวาคม ค.ศ.1956 ด้วยโรคร้าย เพียง 3 เดือนหลังจบพิธีพุทธชยันตี ท่ามกลางความตกใจและเศร้าโศกเสียใจของชาวอินเดียนับล้านคน นายกรัฐมนตรีเนห์รูกล่าวคำสดุดีเขาตอนหนึ่งว่า “เพชรของรัฐบาลได้จากไปเสียแล้ว...ชื่อของอัมเบตการ์จะต้องถูกจดจำชั่วกาลนาน ในฐานะสัญลักษณ์ของการต่อสู้เพื่อลบล้างความอยุติธรรมในสังคมฮินดู”

ถึงแม้ว่าเขาจะล่วงลับไปแล้วกว่าครึ่งศตวรรษ มรดกทางความคิดและอิทธิพลของ ดร.อัมเบตการ์ก็ยังคงเป็นที่ถกเถียงกันไม่รู้จบว่ายิ่งใหญ่เพียงใด ถ้าหากมหาตมะคานธีเป็นมโนธรรมของโลกแล้ว ไชร์ ดร.บาบาสาเฮบ อัมเบตการ์ก็เป็นมโนธรรมของอินเดียอย่างไม่ต้องสงสัย ถ้าหากคานธีเป็นสัญลักษณ์ของอุดมคติทางศีลธรรม ดร.อัมเบตการ์ก็เป็นสัญลักษณ์ของพลังทางการเมืองและการปฏิวัติสังคม และถ้าหากคุณูปการของคานธีคือการปลุกเร้ามโนธรรมของชนชั้นสูงให้มองเห็นการกดขี่ข่มเหงคนวรรณะต่ำ คุณูปการของดร.อัมเบตการ์ก็ยิ่งยืนยงกว่านั้นในแง่ที่มอบอัตลักษณ์ใหม่ให้แก่คนวรรณะต่ำ และมอบความเชื่อมั่นในตนเองให้พวกเขาลุกขึ้นสู้กับ

ความอยู่ดีธรรมในสังคม

ขณะที่มหาดมะคานธีเป็นวีรบุรุษในดวงใจของชาวโลกและปัญญาชนผู้มีฐานะในอินเดีย คน(ไม่)สำคัญของโลกแต่สำคัญสำหรับอินเดีย นาม ดร.บาบาสาเฮบ อัมเบดการ์ก็เป็นวีรบุรุษที่ลูกหลานคนอริศุทรในอินเดียไม่มีวันลืม ชีวิตของเขาเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้ด้อยโอกาสจำนวนมหาศาลฮึดสู้กับโชคชะตา มุมนานะเล่าเรียนและทำงานหนักเพื่อ

กำหนดอนาคตของตนเอง มีส่วนร่วมอย่างเต็มภาคภูมิในการเติบโตทางเศรษฐกิจอันน่าทึ่งของอินเดีย

ชาวพุทธในอินเดียเชื่อว่าวิญญาณของเขายังเวียนวนอยู่ในภพนี้ คอยช่วยเหลือพวกเขาและผู้ด้อยโอกาสทั้งหมด ด้วยเหตุนี้ จึงนับเขาเป็นสรณะที่ทัดเทียมกับพระรัตนตรัย โดยเพิ่มชื่อเต็มต่อท้ายบทสวดไตรสรณคมน์ว่า “พิมพัง สรณัง คัจฉามิ” สืบมาจนทุกวันนี้

Light from Overseas

Dr. Baba Saheb Ambedkar The dalit who changed the face of India

In Early 1930s, John Still, a wandering writer of England gave a remark in his book titled *The Jungle Tide* “The memories of men are too frail a thread to hang history from.”

Yet, sometimes a heroic act of somebody has been transmitted orally from one generation to another, knitting the memories of individuals into a big piece of memory cloth of the society that reflects the truth much more honestly than any written history in any book or monument.

Mahatma Gandhi may be the best known Indian to date, but India wouldn't have got into the path of becoming a new superpower in the 21st century without the man named “Baba Saheb Ambedkar (1891-1956)” who brought a new identity to millions of Indians who have been trodden down by their own compatriots for thousands of years.

Dr. Baba Saheb Bhimrao Ramji Ambedkar was born on 14 April 1891 in a

Baba Saheb Ambedkar

poor Athisutra (Dalit) family in Maharashtra state of India. He is the 14th and the last son of Ramji and and Bhimabai Sakpal. His parents named him “Bhim”.

Despite being in destitute, Ramji and Bhimabai toiled very hard to meet their end to send Bhim to school until he completed his high school education. During the school years, Bhim had to bear the grudge of being disdained by his teachers and classmates who are from upper castes. He was discriminated so much that he wasn't allowed to sit on a chair. He had to sit on a gunny sack at a corner of the classroom. Every time his teacher ordered him to do a test at the front of the class, his classmates would hastily remove their lunchboxes from the blackboard's chalk tray with the fear that Bhim's misfortune would stain their food. When Bhim was thirsty, he wasn't allowed

to touch the vessel, so he had to beg his friend to pour water into his mouth for him.

Fortunately, the childhood of Bhim didn't only consist of merciless people. A teacher from the Brahmin caste was kind to him. He always gave him food and he saw that one thing that made Bhim was disgusted so much by those around him is the surname "Sakpal", which indicates his Dalit status. Therefore, the teacher helped Bhim change the surname in the school registry to Ambedkar, which indicates the Brahmin status. Since then, the contempt on him decreased considerably.

Bhim studied very hard until he completed his high school with a high academic achievement. Because of this, a social worker brought him to see the King of Baroda, who had an intention to support the education for the Dalits. The king funded Bhim's education until Bhim got a bachelor's degree. Then, the king sent Bhim to further his study in economics at Columbia University, the USA.

The life in the USA gave Bhim a chance to taste the social equality as the first time in his life because nobody there disdains his Dalit status like in India. After his education completion, Bhim went back to India with his determination to fight for those in the same caste in order to create social equality in India.

Bhim became a teacher at Sydenham College of Commerce and Economics in Bombay (today Mumbai) in 1918. Then he became a civil servant in Kolhapur as he was invited by King Shahu I who supported the rights of the Dalits. This king, apart from accepting Bhim to work for him, also funded him in his publication of a weekly magazine called "Mook Nayak" (lit. the leader of the silent force) in Bombay since 1920. Bhim used this magazine to attack conservative politicians who were indifferent to the suppression of lower castes. Then he furthered his study at London School of Economics (LSE) in England with a fund borrowed from King Shahu I and his friends. His living condition in England was very poor, but he struggled and finally completed his post-graduate and doctorate studies there. He also passed a bar exam. The very high academic achievements from the World's leading universities that Bhim who was now widely known as Dr. Ambedkar got with sweat and tears made him a barrister at the High Court of Bombay.

Dr. Ambedkar's incessant articles that directly criticized politicians and movements for the rights of the Dalits made him increasingly popular among his compatriots of the same caste. In 1932, Dr. Ambedkar was invited to a round table conference about the future of India in London, during the

A monument of Dr. Ambedkar in Khanpur, an important town in the Indian state of Uttar Pradesh

time the British Empire had begun to open the space for the Indians to participate in planning for the future of the country.

Dr. Ambedkar was confident that the security and safety of the lives of the Dalits would occur only if they had their own “identity” apart from the National Congress, led by Mahatma Gandhi, and Britain. Because of this, he proposed that the Dalits should have a right to elect their own representative. Gandhi didn’t agree with the proposal of Dr. Ambedkar, although he agreed that

the religious minorities such as the Muslims and the Sikhs should have a right to elect their own representatives. Gandhi was afraid of that having representatives only for the Dalits would cause a rift in the Hindu society as the Dalits are Hindus, not people of ethnic minorities.

As the British government agreed with Dr. Ambedkar that the Dalits should have a right to elect their own representatives, Gandhi launched a hunger strike against this proposal while he was jailed in Pune on the ground that all Hindus must be united, and he had declared that he would keep on doing so till death. The hunger strike of Gandhi was supported by the public all across India. Conservative Hindu leaders and leading activists asked for negotiation with Dr. Ambedkar and Dr. Ambedkar’s supporters with an aim to pressure Dr. Ambedkar into abandoning his proposal for having Dalits’ representatives. The immense pressure together with the fear of making the Dalits the target of hatred among the Hindu majority, if Gandhi really died, made Dr. Ambedkar yield to the pressure.

Dr. Ambedkar saw that the hunger strike of Gandhi was a subtle trick to bar the Dalits in having political rights and the National Congress led by Gandhi would at best make the Hindus feel sorry for the Dalits, while still reject the idea of them having equal rights to the rest of the Hindus.

However, Gandhi didn't personally resent Dr. Ambedkar as he saw Dr. Ambedkar as a main pillar of India's future. Once India got its sovereignty from Britain, Gandhi convinced Jawaharlal Nehru, the first prime minister of the independent India, to appoint Dr. Ambedkar the Minister of Justice and let him have a leading role in drafting the first constitution of the country.

The constitution draft of Dr. Ambedkar clearly had a goal in staging a "social revolution" in India above anything. It widely guaranteed and protected the rights of the people from the freedom of belief, the abolishment of the Dalit caste and the outlawing of all sorts discriminatory acts. Furthermore, Dr. Ambedkar proposed a quota system in bureaucracy, schools and colleges to give opportunities to the disadvantaged and to narrow the gap in the society. The constitution draft of Dr. Ambedkar was approved by the parliament in November 1949.

Once the constitution was enacted, the next step of Dr. Ambedkar was to write the Hindu Code Bill to replace the Hindu code of conduct in which the women were always treated as subjects of men. The bill would give equal economic and social rights to women and men especially in regards to heritage, marriage and economics. Though Dr. Ambedkar had support from Prime Minister Nehru, this bill was opposed so fiercely by the majority of the members of

parliament. The conflict made Dr. Ambedkar decide to resign from the cabinet in 1951. A year after that, he stood in an election for an MP position, but he wasn't elected. He was appointed a senator in the same year and remained in that position until the end of his life.

Dr. Ambedkar is one of the "fathers of the new India" least known outside of India, different from the other two contemporary statesmen dubbed the same title, i.e. Nehru and Gandhi. Yet, many Buddhists all over the World know about him as the one who led more than five hundred thousand Dalits to convert to Buddhism at the same time in the Buddha Jayanti Festival in Nagapur in 1956.

The reason why Dr. Ambedkar declared himself a Buddhist and asked his friends from the same caste to convert to Buddhist is so clear. Buddhism is a religion that doesn't discriminate anyone. In Buddhism, everyone is viewed as equal. There are no castes as in Hinduism about which Dr. Ambedkar once made a remark in his magazine.

"The Hindu society is composed of 3 classes of people, namely the Brahmins, the non- Brahmins and the Dalits. The Brahmins always teach that there is a god everywhere; therefore there must also be a god in the Dalits. Yet, the Brahmins disdain the Dalits as they see the Dalits as jinxes. Does that mean they also see a god as a jinx?"

The oath ceremony of Dr. Ambedkar and many Dalits on that day is still regarded as one of the main events of the history of modern India. The 22 oaths do not only include Dharma principles such as “I shall not act in a manner violating the principles and teachings of the Buddha.” and “I shall follow the ‘paramitas’ prescribed by the Buddha.”; but also include some ideological principles of Dr. Ambedkar such as “I shall believe in the equality of man.”

The reason why Dr. Ambedkar chose to have the ceremony organized in Nagapur, instead of big cities like Delhi and Bombay, is that this city is the city of the Nagas, who according to the Buddhist history were a minority group suppressed by the Aryans, just like those from lower castes who are suppressed by those from upper castes. Once the Nagas listened to the Buddha’s teachings and got enlightened in Buddhism, they helped spread Buddhism all across India. Even today the center of Buddhism is still in Nagapur, even after the Hindus expelled them and regarded them as the Dalits. This is the reason why most Dalits are descendants of Buddhists, and it is a reason that Dr. Ambedkar used in convincing the Dalits to convert to Buddhism.

Dr. Ambedkar passed away before the dawn of 6 December 1956 from a disease only 3 months after the Buddha Jayanti ceremony out of expectation and among the

deep sadness of millions of Indians. Prime Minister Nehru mentioned in his address “A diamond of the government has now departed... The name of Ambedkar will be remembered forever as a symbol of the fight against the injustice in the Hindu society.”

Though Dr. Ambedkar has passed away for longer than half a century, his ideological heritage and the influence are still topics of debate about how great they are. If Mahatma Gandhi is the ideal of the World’s ethics, Dr. Baba Saheb Ambedkar is unquestionably the ideal of India’s ethics. If Gandhi is a symbol of moral ideology, Dr. Ambedkar is a symbol of the political power of the suppressed and social revolution. While what Gandhi has done is urging the sense of right and wrong of the upper caste people to see the suppression on the lower caste people, what Dr. Ambedkar is greater than that. It is the giving of a new identity and confidence to the lower caste people for them to uprising against the injustice in the society.

While Mahatma Gandhi is a hero in the heart of World citizens and the Indian elite, an unimportant person on the World stage but very important in India named Dr. Baba Saheb Ambedkar is the hero that the descendants of the Dalits in India will never forget. His life is an inspiration for countless of the disadvantages to fight against the fate, to study and work hard in order to shape their own future, and fully participate in India’s

astonishing economic growth.

The Buddhists in India believe that his spirit is still in this World and trying to help them and all the disadvantaged. Because of

this, he is regarded as equal to the Ratanattaya by appending his name into the Threefold Guides “Bhimhang saranang gacchami” that is still chanted widely in India today.

พุทธปรัชญากับโลกปัจจุบัน

พุทธธรรมเป็นวิทยาศาสตร์หรือไม่

วสุ โกยศิริพงศ์

ผู้เขียนเคยได้ยินหลายต่อหลายคนถกเถียงกันว่าพุทธธรรมนั้นเป็นวิทยาศาสตร์หรือไม่ ซึ่งบ้างก็บอกว่าเป็น เพราะพุทธธรรมนั้นเป็นความจริงที่ได้ผ่านการพิสูจน์ทดลองมาแล้ว บ้างก็บอกว่าไม่จริง เพราะมันเหนือกว่าวิทยาศาสตร์ ดังนั้น วันนี้เราจะมาวิเคราะห์กันในประเด็นนี้ครับ

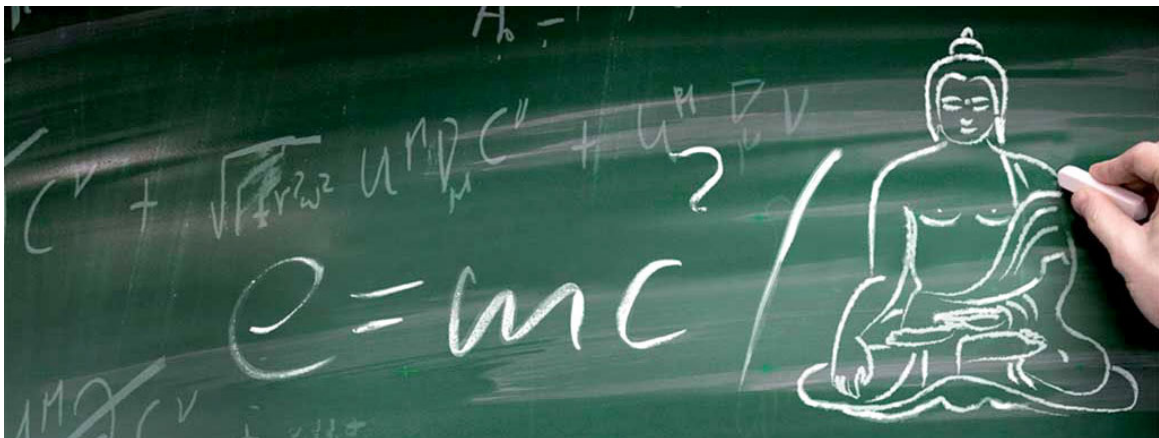
เพื่อที่จะวิเคราะห์ว่าพุทธธรรมเป็นวิทยาศาสตร์หรือไม่นั้น เราต้องเข้าใจความหมายของคำว่าวิทยาศาสตร์เสียก่อน วิทยาศาสตร์คือองค์ความรู้ที่ได้มาโดยผ่านการพิสูจน์ว่าจริงแท้โดยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีการตั้งปัญหา สมมติฐาน มีการทดลองให้เห็นจริงแล้วจึงจะสรุปผล แล้วจึงตั้งเป็นทฤษฎีได้ ถ้ามันเป็นเพียงสมมติฐาน มันก็ยังไม่ใช่ทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับว่าจริงแท้ ซึ่งหมายความว่า มันอาจจะจริงหรือไม่จริงก็ได้ ยังฟันธงไม่ได้ว่ามันจริงหรือไม่จริง ซึ่งกระบวนการทางวิทยาศาสตร์นี้พระอาจารย์พุทธทาสภิกขุได้อธิบายด้วยศัพท์ทางพุทธว่าเป็นสันนิทสิฏฐิโก คือเป็นสิ่งที่เห็นได้เองด้วยตนเองในเวลานั้น

อนึ่ง วิทยาศาสตร์ไม่ใช่ลัทธิ ไม่ใช่สำนัก ไม่ได้มีเจ้าสำนัก ไม่ได้มีอิตตา ไม่มีใครเป็นเจ้าของ มันเป็น

เพียงคำจำกัดความดังเช่นคำว่าสีขาว หมายความว่า สีแบบนี้เขาเรียกว่าสีขาว ถ้าสีมันไม่ได้เป็นแบบนี้มันก็ไม่ใช่สีขาว การที่บอกว่าโต๊ะตัวนี้สีขาว มันไม่ได้มีความหมายว่ามันเป็นโต๊ะของใคร เป็นของฝรั่งหรือของคนไทย หรือเป็นของเจ้าลัทธิใด

วิทยาศาสตร์เป็นขอบเขตของปรัชญา ดังว่า สัตว์ก็คือขอบเขตของสิ่งมีชีวิต สัตว์ทุกประเภทก็ต้องเป็นสิ่งมีชีวิตอยู่แล้ว ฉะนั้นใครก็ตามที่วิทยาศาสตร์ทุกแขนงก็ย่อมเป็นปรัชญาอยู่แล้ว แต่ปรัชญาบางแขนงอาจจะไม่เป็นวิทยาศาสตร์ และนั่นก็ไม่ได้หมายความว่าวิทยาศาสตร์ต่ำต้อยกว่าปรัชญา เหมือนกับว่าสัตว์ไม่ได้ต่ำต้อยกว่าสิ่งมีชีวิต มันเป็นเพียงคำจำกัดความ

อย่างไรก็ดี ในความเข้าใจของคนไทยหลายต่อหลายคน วิทยาศาสตร์คือศาสตร์ของตะวันตก หลายคนพอได้ยินว่าพุทธธรรมเป็นวิทยาศาสตร์ เขาจะเข้าใจว่าผู้พูดพยายามดึงพุทธธรรมว่าเป็นส่วนหนึ่งของลัทธิของตะวันตก คือต้อยกว่าเขา หรือมองว่าวิทยาศาสตร์นั้นคือศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ออกมาจากห้องทดลอง อาทิ วิชเคมี เท่านั้น เรื่องยากๆอย่างเรื่องของจิตมนุษย์นี้ มันสูงส่งเกินกว่าที่วิทยาศาสตร์จะไปถึง ซึ่งแม้แต่พระอาจารย์

พุทธศาสนิกชนเองก็เคยถูกเข้าใจผิดมาแล้วในเรื่องนี้ เมื่อท่านกล่าวว่าพุทธธรรมเป็นวิทยาศาสตร์ จนกระทั่งเคยมีคนเขียนหนังสือเปรียบเทียบวิทยาศาสตร์กับพุทธธรรมด้วยซ้ำว่าพุทธธรรมฉลาดกว่าวิทยาศาสตร์อย่างไร รู้มากกว่าวิทยาศาสตร์อย่างไร ทั้งๆที่ความจริงแล้ว มันคือสิ่งเดียวกันที่เรียกโดยคำนิยามคนละคำกันก็เท่านั้นเอง การที่ไปเปรียบเทียบพุทธธรรมกับวิทยาศาสตร์ว่าอย่างไรใครรอบรู้กว่ากัน ก็เหมือนกับเปรียบเทียบโตะสีขาวยับสีขาวว่าสีไหนมันขาวกว่ากันนั่นแหละ

ดังนั้น ตามคำนิยามที่ชาวโลกส่วนใหญ่เข้าใจกันนั้น คำสอนบางคำสอนในพุทธธรรมนั้นเป็นวิทยาศาสตร์เพราะเป็นสิ่งที่พระพุทธรเจ้าได้ทดลองพิสูจน์มาแล้วว่าเป็นความจริง อาทิ ปฏิจจสมุปบาท ส่วนคำสอนในหมวดศีลธรรมนั้นมันเป็นวิทยาศาสตร์ไม่ได้อยู่แล้ว เพราะมันไม่ใช่เรื่องที่จะพิสูจน์อะไรได้ก็เหมือนหลักศีลธรรมทั่วโลก อาทิ หลักสิทธิมนุษย

ชน มันจะเป็นวิทยาศาสตร์ได้อย่างไร มันไม่ใช่สิ่งที่จะพิสูจน์อะไรได้ มันเป็นหลักศีลธรรมที่คนเห็นว่าสมเหตุสมผลและจะทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคมก็เท่านั้น สิ่งเหล่านี้จึงเป็นปรัชญาด้านศีลธรรม ส่วนคำสอนใดก็ตามที่มันอยู่นอกเหนือจากความสามารถในปัจจุบันของมนุษย์ที่จะไปพิสูจน์ได้นั้น อาทิ กฎแห่งกรรม มันก็ย่อมไม่เป็นทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ จะเป็นก็เพียงสมมติฐาน แต่ก็ได้หมายความว่ามันจะไม่จริงเสมอไป เพราะอย่าลืมนำคำว่าสมมติฐานนั้นหมายความว่ามันอาจจะจริงหรือไม่จริงก็ได้ ในเมื่อพระพุทธรเจ้าท่านทรงรู้แจ้งอยู่ท่านเดียว พวกเราปุถุชนยังไม่มีเครื่องมือเครื่องมืออะไรที่จะไปพิสูจน์ว่ามันจริงให้เห็นชัดๆได้ มันก็ยังไม่ใช่ทฤษฎีหรือความรู้ทางวิทยาศาสตร์แต่อย่างใด

ดังนั้น ในความหมายนี้ พุทธธรรมคือปรัชญาที่มีบางส่วนเป็นความรู้ทางวิทยาศาสตร์ บางส่วนเป็นสมมติฐาน และบางส่วนเป็นศีลธรรม

BUDDHIST PHILOSOPHY AND THE MODERN WORLD

Is the Buddha Dharma scientific?

Wasu Koysiripong

I've heard many discussing about whether the Buddha Dharma scientific. Some said it is because the Buddha Dharma is a truth that has undergone experimentation to prove that it's true. Some said it isn't because it is above science. Today, we will make an analysis on this topic.

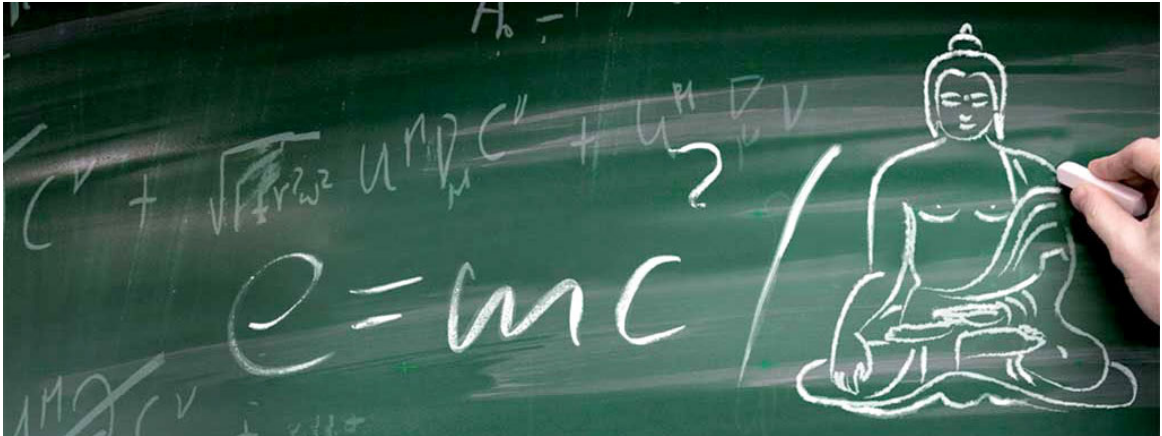
In order to analyze if the Buddha Dharma is scientific, we firstly have to understand the meaning of the word "science". Science means knowledge proven true by the scientific process, which consists of defining the problem, making hypotheses, conducting an experiment and making a conclusion. If it's proven true then it becomes a theory. If it is still a hypothesis, then it's not a theory acknowledged to be true, but it doesn't need to be false either. A hypothesis may be true or false, it is still unable to prove. Buddhadasa Bhikkhu described the scientific process with a Buddhist term "*sanditthiko*", which means something truly experienced by oneself at

one time.

Science is neither a cult nor a school. Science doesn't have any cult leader or ego. It is merely a definition such as the word "white", which defines a kind of color. If a color matches the scope of the word, it is said to be white, otherwise it's not. That we say this table is white doesn't signify whose table it is, which nationality it belongs to, or which cult leader it belongs to.

Science is a sub-set of philosophy, just as animals are a subset of creatures. Every animal is certainly a creature. Likewise, every branch of science is philosophical, but some branches of philosophy may not be scientific. That doesn't mean science is lower than philosophy, just like that animals are not lower than creatures. These terms are only words to describe concepts.

However, in the understanding of a number of Thais, science is a branch of knowledge of westerners. Many Thais when hearing that Buddhism is scientific, they un-

derstand that the statement is an attempt to include Buddhism as a cult of the West, which insinuates that Buddhism is lower than science. Some even think that science is something related to what comes out from a laboratory only like chemistry, a difficult thing like the mind is too complex for science to reach. Even Bhudadasa Bhikkhu himself was once misunderstood when he claimed that the Buddha Dharma is scientific. Some have even published books comparing science with the Buddha Dharma and conclude that the Buddha Dharma is smarter than science; whereas they are actually the same thing called in different terms. Comparing the Buddha Dharma with science to see which one is smarter is just like comparing a white table with the white color to see which one is whiter.

Therefore, in the definition that most people in the World understand, some teachings in the Buddha Dharma are scientific because the Buddha has proven that they are true such as the theory of Paticca-samup-pada (Dependent Origination) and the moral

teachings in the Buddha Dharma cannot be scientific because they are not anything that can be proven if they are true or not, just like any moral principle in any culture such as the principle of human rights. A moral principle is something that humans deem reasonable and that it will keep the order of the society, so how can it be proven if it's true or not? Lastly, the teachings in the Buddha Dharma that are beyond the capability of the humans today to prove such as the rule of Karma are certainly not scientific theories. They are hypotheses. Nevertheless, don't forget that hypotheses don't have to be false, they could be true. As the Buddha has proven that they are true himself, but the rest of us still don't have technologies that are advanced enough to prove if they are true, they cannot be acknowledged as scientific theories or knowledge.

Therefore, the Buddha Dharma is philosophy, part of which is scientific knowledge, part of which is hypotheses and part of which is moral principles.

เศรษฐศาสตร์แนวพุทธ* (4)

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต)

4. ขาดความชัดเจนเกี่ยวกับความเข้าใจในธรรมชาติของมนุษย์

เท่าที่พูดมาในตอนนี้อย่างที่เห็นว่า เศรษฐศาสตร์มีความสัมพันธ์กับเรื่องอื่นๆ ที่มีผลย้อนกลับมาหาเศรษฐกิจอีก ซึ่งโดยมากเป็นเรื่องเกี่ยวกับคุณค่าต่างๆ ก็เลยเข้ามาสู่ปัญหาสำคัญอีกปัญหาหนึ่ง คือ ปัญหาเกี่ยวกับความเข้าใจในเรื่องธรรมชาติของมนุษย์

ความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์เป็นเรื่องสำคัญมากในศาสตร์วิทยาทุกแขนงเลยทีเดียว

เราจะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์นี้เป็นฐานก่อน ถ้าเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์ผิดพลาดแล้ว วิทยาการนั้นๆ จะไม่สามารถเข้าถึงความจริงโดยสมบูรณ์ และจะไม่สามารถแก้ปัญหาของมนุษย์ได้จริงด้วย

ในเรื่องธรรมชาติของมนุษย์นี้ เศรษฐศาสตร์เข้าใจอย่างไรและพุทธศาสนาหรือพุทธเศรษฐศาสตร์เข้าใจอย่างไร ได้บอกแล้วว่า เศรษฐศาสตร์นั้นมองถึงธรรมชาติของความต้องการของมนุษย์ แต่มองความต้องการของมนุษย์นั้นเพียงด้านเดียว โดยไม่คำนึงถึงคุณภาพของความต้องการ

ถ้าเป็นอย่างนี้ก็ต้องถามว่า คุณภาพของความต้องการของมนุษย์นั้นเป็นธรรมชาติหรือไม่

ถ้ามันเป็นธรรมชาติก็แสดงว่า เศรษฐศาสตร์ไม่ยอมพิจารณาความจริงที่มีอยู่ในธรรมชาติทั้งหมด ถ้าเป็นอย่างนี้แล้วเราจะมีเศรษฐศาสตร์ที่สมบูรณ์ได้อย่างไร และจะแก้ปัญหาของมนุษย์โดยสมบูรณ์ได้อย่างไร

เศรษฐศาสตร์อาจจะแก้ตัวออกไปได้ว่า เราก็เป็นสเปเชียลไลเซชัน มีความชำนาญพิเศษเฉพาะด้านหนึ่ง จะต้องไปร่วมมือกับวิทยาการอื่นๆ ในด้านที่ตัวเรานั้นเกี่ยวข้องต่อไป ถ้ายอมรับอย่างนี้ก็พอไปได้ แต่อาจจะเข้าไป หรือเข้าแง่เข้ามาไม่ถนัด

ก. ความต้องการ

ที่นี้ มาพูดกันถึงเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ในแง่ความต้องการก่อน

ในแง่ความต้องการของมนุษย์นั้น อย่างน้อยเศรษฐศาสตร์สมัยใหม่ก็มีความเข้าใจตรงกับพุทธศาสนาที่ว่า ความต้องการของมนุษย์ไม่จำกัด มนุษย์มี unlimited wants เราบอกว่าความต้องการของมนุษย์นั้นไม่มีที่สิ้นสุด

ในพุทธศาสนานั้น มีพุทธภาษิตเกี่ยวกับเรื่องนี้มากมาย เช่นว่า นตฺถิ ตณฺหาสมา นตี แม่น้ำเสมอด้วยต้นหาไม่มี

เพราะว่าแม่น้ำนั้น บางโอกาส บางเวลา มันยังมีเวลาเต็มได้แต่ความต้องการของมนุษย์ไม่มีวันเต็ม บางแห่งบอกว่า ถึงแม้เงินตราจะตกลงมาเป็นहांผ่น ความอึดในกามทั้งหลายของมนุษย์ก็ไม่มี หรือบางแห่งท่านบอกว่า ถึงจะเนรมิตภูเขาให้เป็นทองทั้งลูก ก็ไม่สามารถจะทำให้คนแม้แต่คนหนึ่งคนเดียวพึงพอใจได้โดยสมบูรณ์ ไม่เต็มอึดของเขา

ฉะนั้น ในทางพุทธศาสนา จึงมีเรื่องพูดมากมายเกี่ยวกับความต้องการที่ไม่จำกัดของมนุษย์

ในที่นี้ อาตมภาพจะเล่านิทานให้ฟังเรื่องหนึ่ง เรามายอมเสียเวลากับนิทานสักกนิทานหนึ่ง ความจริงนิทานนี้มีใช้เอามาเล่าเฉยๆ มันมีนัยความหมายแฝงอยู่ ก็เอามาเล่าดูซิว่า มันมีความหมายแฝงว่าอย่างไร ท่านเล่าไว้ในชาดกเรื่องหนึ่งว่า

ในอดีตกาล เรียกว่า ปฐมกัปปีที่เดียว มีพระเจ้าแผ่นดินองค์หนึ่งพระนามว่าพระเจ้านันทาตุ (พอดีชื่อมาใกล้กับนักเศรษฐศาสตร์คนสำคัญของอังกฤษคนหนึ่งซึ่งชื่อว่า มัลธัส - Malthus) พระเจ้านันทาตุนี้เป็นพระเจ้าแผ่นดินที่ยิ่งใหญ่มาก ได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ

พระเจ้านันทาตุปรากฏเป็นเรื่องราวในนิทานว่า มีอายุยืนนานเหลือเกิน มีรัตนะ ๗ ประการ ตามแบบแผนของพระเจ้าจักรพรรดิทั้งหลาย แล้วก็มีฤทธิ์ 4 ประการ ซึ่งท่านรู้กันจึงไม่ได้บอกไว้ว่าฤทธิ์อะไรบ้าง รวมความว่า เป็นบุคคลที่เรียกว่าอัจฉริยมนุษย์ไม่มีใครเหมือน มีอะไรพร่างพร้อมสมบูรณ์ทุกอย่าง

พระเจ้านันทาตุนี้มีอายุยืนยาวมาก ได้เป็นเจ้าชายอยู่ 84,000 ปี แล้วก็ได้เป็นพระอุปราชอยู่ 84,000 ปี ครองราชสมบัติเป็นพระเจ้าจักรพรรดิมาอีก 84,000 ปี

พอล่วงมา 84,000 ปีแล้ว วันหนึ่ง พระเจ้านันทาตุก็แสดงอาการเบื่อหน่ายให้ปรากฏว่า ทรัพย์สมบัติที่มีมากมายนี้พระองค์ไม่เพียงพอเสียแล้ว

เมื่อพระองค์แสดงอาการให้ปรากฏแล้ว ข้าราชการบริพารทั้งหลายก็ทูลถามว่า พระองค์เป็นอย่างไร มีอาการอย่างนี้ไม่สบายพระทัยอะไร พระองค์ก็ตรัสว่า แหม! ความสุขสมบูรณ์หรือสมบัติที่นี้มีมันน้อยไป มีที่ไหนที่มันดีกว่านี้ใหม่

ข้าราชการบริพารก็กราบทูลว่า ก็สวรรค์ซี พระเจ้าข้า

พระเจ้านันทาตุนี้เป็นจักรพรรดิและมีอิทธิฤทธิ์ยิ่งใหญ่มากกว่า 4 ประการนั้น และมีจักรรัตนะ เมื่อเขาบอกว่าสวรรค์ดีกว่า ก็ทรงใช้จักรรัตนะนั้น(จักรรัตนะก็คือวงล้อของพระเจ้าจักรพรรดิ)พาให้พระองค์ขึ้นไปถึงสวรรค์ชั้นจาตุมหาราช

มหาราชทั้ง 4 พระองค์ก็ออกมาต้อนรับ ทูลถามว่า พระองค์มีความต้องการอย่างไร เมื่อรู้ความประสงค์แล้ว ก็เชิญเสด็จให้เข้าครองราชสมบัติในสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชทั้งหมด

พระเจ้านันทาตุครองราชสมบัติอยู่ในสวรรค์ชั้นจาตุมหาราชเป็นเวลายาวนานมาก จนกระทั่งต่อมาวันหนึ่งก็แสดงอาการเบื่อหน่ายให้ปรากฏอีก แสดงว่าไม่พอเสียแล้ว สมบัติในชั้นนี้ไม่มีความสุขเพียงพอ ข้าราชการบริพารก็ทูลถาม พระองค์ก็บอกให้ทราบและตรัสถามว่า มีที่ไหนดีกว่านี้อีกไหม

ข้าราชการบริพารก็ทูลตอบว่า มีสิหะยะคะ ก็สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ไล่ละ

พระเจ้านันทาตุก็เลยอาศัยจักรรัตนะหรือวงล้อของพระเจ้าจักรพรรดินั้น ขึ้นไปอีกถึงสวรรค์ชั้นดาวดึงส์

สวรรค์ชั้นดาวดึงส์นั้นพระอินทร์ครอบครอง พระอินทร์ก็ออกมาต้อนรับเชิญเสด็จ แล้วก็แบ่งสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ให้ครอบครองครึ่งหนึ่ง พระเจ้านันทาตุครอบครองสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ร่วม

กับพระอินทร์คนละครั้ง ต่อมาเป็นเวลายาวนาน จนกระทั่งพระอินทร์องค์นั้นหมดอายุสิ้นไป พระอินทร์องค์ใหม่ก็เกิดมาแทนและครองราชย์ไปจนสิ้นอายุอีก พระอินทร์ครองครองราชสมบัติสิ้นอายุไปอย่างนี้ 36 องค์ พระเจ้ามันธาคู่ก็ยังคงครองราชย์อยู่ในสวรรค์

มาถึงตอนนี้พระเจ้ามันธาคู่ก็พอใจ เอ! สวรรค์ครั้งนี้มันน้อยไป เราน่าจะครองสวรรค์ทั้งหมด ก็เลยคิดจะฆ่าพระอินทร์เสียเลย แต่มนุษย์นั้นฆ่าพระอินทร์ไม่ได้ เพราะมนุษย์ฆ่าเทวดาไม่สำเร็จ

เมื่อความอยากนี้ไม่ได้รับการตอบสนอง ความอยากหรือตัณหาของพระเจ้ามันธาคู่ ท่านบอกว่ามีรากเน่า ตัณหารากเน่าเสียแล้ว ไม่ได้สมประสงค์ ไม่ได้ความพึงพอใจ พระเจ้ามันธาคู่ก็เลยแก่ พอแก่แล้วก็เลยตาย ตกจากสวรรค์หล่นตุ้บลงมาในสวน ท่านบอกอย่างนั้น คือหมายถึงสวนหลวง

เป็นอันว่า พระเจ้ามันธาคู่ก็ตกจากสวรรค์ หล่นลงมาในสวน คนสวนมาพบเข้าก็เลยไปกราบทูล พระญาติวงศ์ทั้งหลาย(ไม่รู้ว่าเป็นไหน) มาด้วยกันพร้อมหน้า แล้วก็ทำพระแท่นที่ประทับบรรทมให้พระเจ้ามันธาคู่ก็เลยสวรรคตในสวนนั่นเอง

แต่ก่อนจะสวรรคต พระญาติวงศ์ก็ถามว่า พระองค์มีพระราชดำริอะไรจะฝากฝังสิ่งเสียไหม

พระเจ้ามันธาคู่ก็ประกาศความยิ่งใหญ่ว่า เรานี้จะเป็นจักรพรรดิยิ่งใหญ่ ได้ครองราชสมบัติในมนุษย์นานเท่านั้น ได้ขึ้นไปครองสวรรค์ชั้นจาตุมเท่านั้น และได้ไปครองสวรรค์ชั้นดาวดึงส์อีกครึ่งหนึ่ง เป็นเวลาเท่านั้น แต่ยังไม่เต็มตามต้องการก็จะตายเสียแล้ว ก็เลยจบ

เรื่องพระเจ้ามันธาคู่ก็จบเท่านี้ เอาละ นี่เป็นการเล่าให้ฟังว่า ในเรื่องความต้องการของมนุษย์นั้น พุทธศาสนาเห็นตรงกับเศรษฐศาสตร์อย่างหนึ่งว่า มนุษย์มีความต้องการไม่จำกัดหรือไม่สิ้นสุด

แต่ไม่เท่านี้ พุทธศาสนาไม่จบเท่านี้ พุทธศาสนาพูดถึงธรรมชาติของมนุษย์ อย่างน้อยที่

เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์จะพึงเข้าใจ 2 ประการ

ประการที่หนึ่ง คือ ความต้องการนี้ ตามหลักพุทธศาสนา ในแง่ที่หนึ่งยอมรับว่ามนุษย์มีความต้องการไม่จำกัด แต่นั่นเป็นเพียงความต้องการประเภทที่ 1 พุทธศาสนาแยกความต้องการเป็นสองประเภท ความต้องการอีกประเภทหนึ่งค่อนข้างจะจำกัด

ความต้องการสองประเภทนี้ ถ้าใช้ภาษาสมัยใหม่ยังหาศัพท์โดยตรงไม่ได้ ความต้องการประเภทที่หนึ่งขอเรียกว่าความต้องการสิ่งเสพปรนเปรอตน คือ ตัณหา เป็นความต้องการที่ไม่จำกัด

ส่วนความต้องการประเภทที่ 2 ขอเรียกว่า ความต้องการคุณภาพชีวิต คือ ฉันทะ เป็นความต้องการที่มีขอบเขตจำกัด

ประการที่สองซึ่งสัมพันธ์กับหลักความต้องการ คือ พุทธศาสนาถือว่า มนุษย์เป็นสัตว์ที่ฝึกฝนพัฒนาได้ และการที่มนุษย์เป็นสัตว์ที่ฝึกฝนพัฒนาได้นี้ก็สัมพันธ์กับความต้องการคุณภาพชีวิต กล่าวคือ

การที่มนุษย์ต้องการคุณภาพชีวิตนั้น เป็นการแสดงถึงภาวะที่มนุษย์ต้องการพัฒนาตนเอง หรือพัฒนาศักยภาพของตนเองขึ้นไป เพราะฉะนั้น สาธะอย่างหนึ่งของการพัฒนามนุษย์ก็คือ การที่เราจะต้องพยายามหันเห หรือปรับเปลี่ยนความต้องการ จากความต้องการสิ่งเสพปรนเปรอตนมาเป็นความต้องการคุณภาพชีวิต

นี่เป็นลักษณะอย่างหนึ่งของการฝึกฝนพัฒนาตนของมนุษย์ ซึ่งก็มาสัมพันธ์กับเรื่องความต้องการ เป็นอันว่า พุทธศาสนาถือว่าความต้องการมี 2 ประเภท คือ

1. ความต้องการสิ่งเสพปรนเปรอตนที่ไม่ใช่จิตจำกัด และ
2. ความต้องการคุณภาพชีวิตที่มีขอบเขตจำกัด

ความต้องการ 2 อย่างของมนุษย์นั้น มักจะมี ปัญหาขัดแย้งกันเองบ่อยๆ

ยกตัวอย่างเช่นว่า เราจะกินอาหาร เราย่อมมีความต้องการ 2 ประเภทนี้ซ้อนกันอยู่

แต่ในมนุษย์ทั่วไปนั้น ความต้องการคุณภาพชีวิตอาจจะมีโดยไม่ตระหนัก มนุษย์มักตระหนักรู้ตัว แต่ความต้องการประเภทที่ 1

ความจริงนั้น ความต้องการที่เป็นสาระ คือ ต้องการคุณภาพชีวิต มนุษย์ต้องการกินอาหารเพื่ออะไร เพื่อจะหล่อเลี้ยงร่างกายให้แข็งแรง ให้มีสุขภาพดี อันนี้แน่นอน

แต่อีกด้านหนึ่งที่ปรากฏแก่มนุษย์คืออะไร มนุษย์ต้องการเสพรสอาหาร ต้องการความอร่อย ต้องการอาหารที่ดีๆในแง่ของความเอร็ดอร่อยหรือโก้ และความต้องการนี้อาจจะขัดแย้งกับความต้องการคุณภาพชีวิต คือมันอาจจะกลับมาทำลายคุณภาพชีวิตด้วย

ความต้องการเสพรสนี้จะทำให้เราแสวงหาอาหารที่มีรสชาติที่ดีที่สุด แล้วอาจจะมี การปรุงแต่งรสอาหาร ซึ่งสิ่งที่ปรุงแต่งกลิ่น สีและรสของอาหารนั้น อาจจะเป็นโทษต่อร่างกาย เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เสี่ยงคุณภาพชีวิต

อีกประการหนึ่ง คนที่กินเอาแต่ความอร่อยก็ อาจจะไม่กินโดยไม่มีประมาณ กินเกินไป กินจนกระทั่ง ท้องอืดไม่ย่อย หรืออาจจะอย่างน้อยทำให้อ้วนเกินไป ก็เป็นอันตรายต่อสุขภาพอีก กับทั้งทำให้แพงโดยใช่เหตุ อาหารที่ให้คุณภาพชีวิต อำนวยคุณค่าที่ชีวิต ต้องการนั้นอาจจะหาได้ในราคาเพียง 20 บาท แต่ คนที่กินเพื่อเสพรสอร่อยเสริมความโก้ จะต้องวิ่งไล่ตามค้นหาอย่างไม่มีการสิ้นสุด

ราคาอาหารเพื่อจะสนองความต้องการประเภทที่ 1 ที่ว่าสนองความต้องการสิ่งเสพรสเปรอตน อาจจะร้อยบาท พันบาท ค่าอาหารมื้อเดียว เป็นหมื่นบาทยังเคยได้ยินเลย

เพราะฉะนั้น ความต้องการประเภทที่ 2 กับประเภทที่ 1 บางทีก็ขัดกัน และขัดกันบ่อยๆด้วย

ถ้ามนุษย์สนองความต้องการประเภทสิ่งเสพรสเปรอตนนี้มาก ก็จะทำลายคุณภาพชีวิตไปเรื่อย

ไม่เฉพาะในการบริโภคอาหารเท่านั้น ในกิจกรรมของมนุษย์ทุกอย่าง แม้แต่การใช้เทคโนโลยี ก็เหมือนกัน จะต้องแยกให้ได้ว่าอันไหนเป็นความต้องการคุณภาพชีวิต อันไหนเป็นความต้องการสิ่งเสพรสเปรอตน และเอาสองด้านนี้มาพิจารณา

*บทความนี้คัดมาจากหนังสือ *เศรษฐศาสตร์แนวพุทธ* ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 9 พ.ศ.2548 ซึ่งเรียบเรียงจากปาฐกถาธรรม ของพระพรหมคุณาภรณ์(ประยุทธ์ ปยุตโต ปัจจุบันเป็นสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์) ในมงคลวารอายุครบ 72 ปี ของศาสตราจารย์ ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ณ หอประชุมเล็ก มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพฯ วันที่ 9 มีนาคม 2531

Buddhist Economics (4)*

Phra Brahmagunabhorn (P.A. Payutto)

(4) Lack of clarity in its understanding of human nature

Having shown how economics is related to other matters, particularly values, and how it is affected by other things we may now turn to another important problem- that of an understanding of human nature. It is an extremely important matter. All disciplines must be founded on an understanding of human nature. If any discipline errs with its understanding, then it will be unable to reach the complete truth and be unable to really solve the problems of humanity. So on the matter of human nature, what is the understanding of economics, and what is the understanding of Buddhism and Buddhist economics? I have already mentioned that economics looks at the phenomena of human demand or want, but looks at only one side of it, refusing to take into account the quality of demand. If that is true, and the quality of demand is a natural phenomena then it means that economics refuses to consider a truth that lies within the nature of things. That being so,

then one must further question economics as to how it could be a discipline and how it could give a complete answer to human problems. The only possible defense is that economics is just a specialized discipline that must cooperate with the other relevant disciplines.

A. WANT

I would like to begin dealing with the subject of human nature by looking at demand or wants. Modern economics and Buddhism both agree that mankind has unlimited wants. There are a great number of sayings of the Buddha concerning this point, e.g. *natthi tanhasama nadi* - there is no river like craving. Rivers can sometimes fill their banks but the wants of human beings never

come to an end. In some places in the Buddhist texts it says that even if money were to fall from the skies like rain, man's sensual desires would not be fulfilled. Elsewhere the Buddha says that if one could magically transform a whole mountain into solid gold ore it would still not provide complete and lasting satisfaction to even one person. Thus, there are a large number of teachings in the Buddhist tradition that deal with the unlimited nature of human want. Here I would like to relate a story that appears in the Jataka Tales.

In the far and ancient past there lived a king called Mandhatu. He was a very powerful ruler, an emperor who is known in legend for having lived a very long life. Mandhatu had all the classic requisites of an emperor; he was an exceptional human being. He had everything that anyone could wish for. He was a prince for 84,000 years, then the heir apparent for 84,000 years, and then emperor for 84,000 years. One day, after having been emperor for 84,000 years, King Mandhatu started to show signs of boredom. The great wealth that he possessed was no longer enough to satisfy him. The King's courtiers saw that something was wrong and asked what was ailing his Majesty. He replied, 'The wealth and pleasure I enjoy here is trifling; tell me, is there anywhere superior to this?' 'Heaven, your Majesty,' the courtiers replied. Now, one of the King's treasures was the cakkaratana, a magic wheel shaped object

that could transport him anywhere at his command. So King Mandhatu used it to take him to the Heaven of the Four Great Kings. The Four Great Kings themselves came out to welcome him and on learning of his desire, invited him to take over the whole of their heavenly realm.

King Mandhatu ruled over the Heaven of the Four Great Kings for a very long time until one day he began to feel bored again. It was no longer enough, the pleasure that could be derived from the wealth and delights of that realm could satisfy him no more. He conferred with his attendants and was informed of the superior enjoyments of the Tavatimsa Heaven realm. So King Mandhatu picked up his cakkaratana and ascended to the Tavatimsa Heaven where he was greeted by its ruler, Lord Indra, who promptly made him a gift of half of his kingdom.

King Mandhatu ruled over the Tavatimsa Heaven with Lord Indra for another very long time until Lord Indra came to the end of the merit that had sustained him in his high station, and was replaced by a new Lord Indra. The new Lord Indra ruled on until he too reached the end of his lifespan. In all thirty-six Lord Indras came and went while King Mandhatu carried on enjoying the pleasures of his position. Then, finally he began to feel dissatisfied, half of heaven was not enough, he wanted to rule over all of it. So King Mandhatu began to think of how to kill

Lord Indra and depose him. But it is impossible for a human being to kill Lord Indra, because humans cannot kill deities, and so his wish went unfulfilled. King Mandhatu's inability to satisfy this craving made it start to rot the very root of his being, and caused the aging process to begin. Suddenly he fell out of Tavatimsa Heaven down to earth, where he landed in an orchard with a resounding bump. When the workers in the orchard saw that a great king had arrived some set off to inform the Palace, and others improvised a make-shift throne for him to sit on. By now King Mandhatu was on the verge of death. The Royal Family came out to visit and asked if he had any last words. King Mandhatu proclaimed his greatness. He told them of the great power and wealth he had possessed on earth and in heaven, but then finally admitted that his desires remained unfulfilled.

There the story of King Mandhatu ends. It shows how Buddhism shares with economics the view that the wants of humanity are unlimited or endless. But Buddhism does not stop there. It goes on to speak of two features of human nature that are relevant to economics and need to be understood. First, Buddhism distinguishes two kinds of want or desire:

(1) the desire for pleasurable experience (both physical and mental) together with the desire for the things that feed the sense of self, i.e. the cravings known in Buddhist terminology as *tanha*.

(2) the desire for true well-being or quality of life, (*chanda*).

The second point, also related to this principle of wanting, is that Buddhism holds that we are beings that have the ability to train and develop ourselves. Desire for well-being or for a quality of life indicates a desire for self development or in other words the development of human potential. The one essential point of human development is thus the diverting, or exchanging of desire for things that provide pleasant experiences and feed the sense of self, into the desire for true well-being. Whereas the first kind of desire is unlimited, the second is not and therefore tends to be in frequent conflict with the first, as for example in the matter of eating. When we eat, both kinds of desire are present, although for most people the desire for well-being is not usually conscious; we tend only to be aware of the desire for pleasurable experience.

Why do human beings eat? Surely it is to nourish the body, to give it strength and good health. But the desire that arises in peoples' minds is for enjoyment, food that is 'good' in terms of taste. This desire may oppose the desire for wellbeing, and even destroy the quality of life. The desire for the experience of delicious flavours leads us to search for the tastiest food and it may be, for instance, that the most delicious food contains artificial additives which enhance the smell, colour, and taste of the food

but are harmful to our body, and thus our well-being. Also, people who eat primarily for taste often eat immoderately. They may eat so much that afterwards they suffer from indigestion and flatulence. In the long run they may become overweight, which is also dangerous to health. Food that provides well-being is usually quite cheap but food consumed to satisfy the desire for taste, or food that is currently fashionable, may be unnecessarily expensive. People endlessly pursuing their cravings may even spend as

much as a hundred dollars a day on food.

So the two kinds of desire are in frequent conflict. The more that human beings seek to gratify their desire for pleasure the more they destroy their true well-being. The principle applies not only to the consumption of food, but to all human activities, even to the use of technology. We must learn how to distinguish between the two kinds of desire and then reflect on them wisely.

*The Thai version of *Buddhist Economics* was originally a Dhamma Talk given on the auspicious occasion of Prof. Dr.Puey Ungpakorn's 72nd birthday celebration at Thammasat University on 9 March 1988. The English version is identical to the 1st English edition translated by J.B.Dhammavijaya in 1992.

ประวัติพุทธศาสนาภูเก็ต

โยนิโสมนสิการและปฏิสัมภิตา

รัตนจันท

ยาหนมหรือขนมที่เป็นยาซึ่งมีสรรพคุณในการปรับธาตุ คือ ดิน น้ำ ลม ไฟ ให้คงอัตราส่วน ดิน 20 น้ำ 12 ลม 6 และไฟ 4 ร่างกายจะสมบูรณ์ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ แม้โลกจะเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาลซึ่งทางแพทย์แผนโบราณเรียกว่า “อุตุสมุฏฐาน” คือ แม้อุณหภูมิสิ่งแวดล้อมจะลดหรือจะเพิ่ม แต่ร่างกายก็ยังคงอุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียสอยู่ตลอดเวลา ภูมิความรู้นี้มีปรากฏในคัมภีร์พุทธศาสนา และสืบทอดเป็นความรู้การทำขนมในเทศกาลประเพณีทางพุทธศาสนาของชาวไทยใต้ที่เรียกว่างานบุญเดือนสิบ

การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิเป็นไปตามเหตุหลายประการ คือ โลกหมุนรอบตัวเองทำให้เกิดกลางวันและกลางคืน อุณหภูมิกลางวันและกลางคืนต่างกัน โลกหมุนรอบดวงอาทิตย์ในช่วงฤดูต่างๆ

เช่น ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว อุณหภูมิก็ต่างกัน เราอาศัยอาหารในการปรับตัว เช่น ฤดูหนาวกินของร้อน ฤดูร้อนกินของเย็น ฤดูฝนกินของสุขุม (กินด้วยความรู้) จึงมีแกงรสต่างๆ เช่น แกงเผ็ด แกงเลียง แกงคั่ว แกงจืด ของหวานก็ทำนองเดียวกัน เช่น ขนมลา ยาหนม กินตอนอุณหภูมิเปลี่ยนจากฤดูร้อนเป็นฤดูฝน ขนมต้ม ขนมถั่ว กินในช่วงฤดูฝนเปลี่ยนเป็นฤดูหนาว ทั้งหมดนี้ขึ้นอยู่กับธาตุของแต่ละคนด้วย เรียกว่า ธาตุสมุฏฐาน และขึ้นกับอายุของคนด้วย เช่น คนหนุ่มคนสาว หรือคนแก่คนชรา เรียกว่า อายุสมุฏฐาน ตลอดจนภูมิประเทศก็เป็นสาเหตุด้วย เช่น อากาศอุณหภูมิเมืองเป็นที่ราบสูง หรือที่สูง เป็นภูเขาเป็นดอย นี้เรียกว่า ภูมิประเทศสมุฏฐาน จะเห็นได้ว่าบ้านเรือนที่อยู่อาศัยเครื่องนุ่งห่มก็เปลี่ยนไปตามภูมิศาสตร์และฤดูกาลโดยเหตุปัจจัย(สาเหตุที่เข้ามาเกี่ยวข้อง)

ตัวอย่างที่ยกมากล่าวนี้เป็นตัวอย่างให้มองเห็นภูมิปัญญาของบรรพชน ภูมิปัญญาที่รู้เท่าทันธรรมชาติแวดล้อม โดยอาศัยธรรม (ธรรมชาติ) เป็นตัวหลักในการวินิจฉัย ในการเสพรหรือการใช้ปัจจัย 4 คือ อาหาร อาการ โอสถ อาภรณ์(เครื่องนุ่งห่ม) เราจะเรียกว่า 4 อ.ก็ได้ ซึ่งจะปรับไปตามภูมิศาสตร์ ภูมิอากาศ และภูมิสังคม คือสังคมที่มีภูมิประเทศเป็นปัจจัยหรือเหตุปัจจัยแก่กัน และระบบการคิดวิเคราะห์ที่อาศัยองค์ประกอบและเหตุปัจจัยที่พอเพียงนี้ก็คือหลักการทางความคิดพิจารณาเพื่อการปฏิบัติในพระพุทธศาสนา เป็นวิธีการทำความเข้าใจในปรากฏการณ์หรือสิ่งต่างๆโดยอาศัยหลักที่เรียกว่า โยนิโสมนสิการ คือการทำในใจแบบคายน มองสิ่งทั้งหลายด้วยความคิดพิจารณา และสืบค้นถึงต้นเค้า สาเหตุตลอดสาย แยกแยะออกวิเคราะห์ด้วยปัญญาที่คิดอย่างเป็นระเบียบและโดยอุบายวิธี ให้เห็นสิ่งนั้นๆหรือปัญหานั้นๆตามสภาวะและสัมพันธ

แห่งปัจจัย(Reasoned attention ; Analytical thinking; Eritial reflection; Thinking in terms of self conditionally; Thinking by near caudal rebellions or by wary of problem solving) หลักธรรมสำคัญยิ่งข้อนี้ได้เผยแพร่มาในเมืองกลาง ตั้งแต่ครั้งจอมร้างขุนนางที่มีบทบาทในการสร้างเมืองกลางและสร้างวัดเก่าแก่ของเมืองขึ้นมา โดยมี บุตรีคือท่านผู้หญิงจันซึ่งต่อมาขึ้นเป็นแม่เมืองกลาง เป็นผู้สืบทอดหลักธรรมและระบบวิถีคิดทางพระพุทธ ศาสนาดังกล่าว

ดังจะเห็นได้ในครั้งศึกเก้าทัพที่พม่ายกมาตี สยามรวมถึงเมืองกลางในปี 2328 ซึ่งแม่ฝ่ายเมือง กลางกำลังคับขันด้วยขาดผู้นำ จึงเสียเปรียบในเรื่อง กำลังขวัญ กำลังคน อาวุธ และความชำนาญศึกก็ตาม หากยุทธศาสตร์ยุทธวิธีที่ท่านผู้หญิงจันสรุปจากการ ประชุมนายทัพนายกองที่นำไปสู่ความสำเร็จอาจ เทียบได้กับโยนิโสมนสิการในการพิจารณาการศึกษา คือ

เริ่มจากทำจิตสงบให้เป็นสมาธิ นำข้อมูล ทั้งหมดมาพิจารณาให้เห็นเงื่อนไข(ภายใน)และปัจจัย (ภายนอก)ของเมืองกลางและของทัพพม่า จนเห็นว่า คลองบางใหญ่ที่พม่ามาจอดเรือพลรบนั้นอยู่ทางดง ตาลด้านทิศตะวันตกของเมืองกลาง คลองบางใหญ่นั้นเวลาน้ำลงจะงวดแห้ง เวลาน้ำขึ้นน้ำจะเต็มคลอง ซึ่งกองเรือพม่าจะทำงานคลองตัวก็ต้องอาศัยเวลาน้ำ ขึ้น แต่เวลาน้ำน้อยจะทำงานลำบาก

จึงสรุปได้ว่า คลองบางใหญ่สามารถกำหนด เป็นแดนยุทธภูมิที่จะใช้ทำลายกำลังข้าศึกได้

ยุทธศาสตร์ก็คือ การสร้างอุบายวิธีใช้น้ำเป็น เหตุทำลายข้าศึก โดยยุทธวิธีปิดคลองด้านบนทำเป็น ทำนบกั้นน้ำ(เขื่อน) แล้วเบี่ยงน้ำให้ไหลไปทางอื่นคือ

ไปทางนาหัวช้างข้างบ้านยา เมื่อเบี่ยงคลองเสร็จแล้ว ก็ทำ“นบนางดัก”ปิดกั้นน้ำ ทำให้คลองบางใหญ่ด้าน ล่างไม่มีน้ำไหลลงไป เป็นผลให้คลองใต้ทำนบแห่ง กองเรือพม่าเมื่อน้ำในคลองแห้ง เรือจะเดินหน้าก็ไม่ ได้จะถอยหลังก็ไม่ได้ ฝ่ายกลางรอสถานการณ์จนน้ำ ในคลองแห้งสุดๆ ผู้รุกรานไม่ทันตั้งตัว ทำการระดม ยิงปืนน้อยใหญ่เข้าใส่ด้วยยุทธวิธีฟันแสนทำตามตำรา พิชัยสงคราม

ทั้งนี้ ความสำเร็จในปฏิบัติการรบยังเทียบ ได้กับการใช้หลักปฏิสัมพันธ์ หรือความแตกฉาน ทางปัญญาสี่ประการ ได้แก่ หนึ่ง-รู้เนื้อหาสาระ (ในตำราพิชัยสงคราม) สอง-รู้ธรรมชาติ(น้ำขึ้น น้ำลงตามวันเวลาและรัฐภูมิประเทศ) สาม-รู้ภาษา (สามารถอธิบายให้ที่ประชุมทัพเข้าใจแจ่มแจ้ง) และสี่-มีปฏิภาณ(สามารถบูรณาการข้อมูลความรู้ และสถานการณ์มาวิเคราะห์แล้วนำไปปฏิบัติ คือรู้ จุดอ่อนและจุดแข็งแล้วหาโอกาสสำคัญ พอได้โอกาส แล้วจึงโจมตี เท่ากับใช้ทฤษฎี SWOT ในปัจจุบัน หรือ เทียบได้กับ “รู้เขารู้เรา รบร้อยครั้งชนะร้อยครั้ง” ใน ตำราพิชัยสงครามของซุนวู)

จึงอาจกล่าวได้ว่า พุทธศาสนาไม่เพียงมา จำหลักเป็นแสงสว่างทางพุทธปัญญาในเมืองกลาง เท่านั้น หากแต่ความรู้ในพุทธศาสนายังนำมา ประยุกต์ใช้ปกป้องบ้านเมืองจากภัยสงครามในยาม คับขันได้เป็นอย่างดี

HISTORY OF BUDDHISM IN PHUKET

Translated to English : Wasu Koysiripong

Yonisomanasikara and Patisambhidamagga

Ratanachanto

Yanom or Ya Khanom is a kind of medicine that has an effect in balancing the four elements; earth, water, wind and fire; to be in a normal proportion, namely 20 parts earth, 12 parts water, 6 parts wind and 4 parts fire. With this balance, the body would remain healthy across all seasons. The Ayurveda calls the condition where the season constantly changes “Utusamutthan”. No matter how the season changes, our body always keep the temperature at 37 degrees Celsius. This knowledge appears in the sutras of Buddhism, and passed on for generations. The knowledge about the

making of Ya Nom also comes with it. The dessert has been together with a Buddhist festival of the southerners called “The 10th Month Merit”.

There are many causes of the changing in temperature. The first cause is the self-orbit of the Earth, which causes the day and night. Daytime and nighttime temperatures differ greatly. The Earth orbits around that Sun in different seasons such as the summer, wet and winter seasons. The temperature in each season is different. We need food in order to adapt to the temperature. In the winter, we consume hot food. In the summer, we consume cold food. In the wet season, we eat carefully (eat with knowledge). Therefore, there are many kinds of soup such as curry, liang soup, khua soup and bland soup. Desserts also vary across seasons such as Khanom la and ya nom are consumed while the season is changing from the summer to the wet season. Khanom Tom and Khanom Thuo are consumed while the season is changing from the wet season to the winter. All of these depend on the fundamental element of each person called “Thatsamutthan” and also the age of each person such as young adult or elder called “Ayusommutthan”. The geology is also a factor such as the plateau or the mountain. This factor is called “Phumipradesh Sommutithan”. We can see that the buildings and clothing also vary across the geological and seasonal factors.

This is an example that evidences the wisdom of our ancestors in dealing with the natural environment by using the nature as the main factor in the analysis of what to consume. We use 4 factors namely food,

residence, medicine and clothing; which vary across the geography, atmosphere and society. The system of thinking that considers the outcomes and causes are the system of thinking of Buddhism. It is a way to understand the nature that called Yonisomanasikara, which means clearing the mind, seeing everything with an analytic thought and tracing down the chain of outcomes to the cause. Yonisomanasikara is about reasoned attention, analytical thinking, critical reflection, thinking in terms of self conditionally and thinking by near causal rebellions or by wary of problem solving. This tenant of the Dharma has been taught in Thalang ever since the age of Jom Rang, the founder of Thalang who founded an old temple for the town. His daughter, Jan, who later became the mayor of Thalang inherited the Dharma and the Buddhist system of thinking.

This is evidenced by the war of the 9 armies in which Myanmar attacked Siam including Thalang in 1785. Though Thalang was in a dire situation as it had just lost its leader and it was disadvantaged in the aspects of morale, manpower, weaponry and battle skills; Jan successfully came up with a strategy to turn the situation in a convention with the army leaders. This can be said to be Yonisomanasikarain in battle.

She began by concentrating the mind, then gathering all the information to analyze the (internal) conditions and (external) factors of Thalang Town and the Myanmar army. She then realized that Bangyai Canal where the Myanmar had anchored was located in the direction of the sugar palm plantation in the West of Thalang. Bangyai Canal is dry when the tide ebbs and full when the tide rises. Therefore, the Myanmar army can work quite well while the tide is rising, but has difficulty while the tide is ebbing.

In conclusion, Bangyai Canal could be used as a battlefield in undermining the enemies.

The strategy was to utilize the tide as a weapon to attack the enemies, by damming the upper stream to divert the stream into another direction, Na Huachang beside Baan Ya. Once the canal had been diverted, then another dam was built to bar the stream. This made the lower stream dry, so the Myanmar army was unable to paddle their boats anywhere. The Siamese army waited until the canal was very dry, then bombarded the Myanmar army with canons.

The success of the battle is comparable to the principle of Patisambhida 4 or the 4 Wisdoms, namely first-knowing the content (in the art of war), second-knowing the nature (the tide and the geological nature), three-knowing the language (able to explain the strategy to the army) and four-having wit (able to gather information about the situation to analyze then implement, knowing the weaknesses and strengths then finding an important opportunity to attack, equivalent to SWOT analysis or Sun Tsu's principle of "If you know your enemies and know yourself, you will win every war.")

It can be said that Buddhism isn't only the light of wisdom of Thalang, but the knowledge of Buddhism can also be applied to defend the town during the war quite well.

พบสุขที่ใจ

พระไพศาล วิสาโล

ทุกวันนี้มนุษย์ทั่วทั้งโลกมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ไม่เว้นแม้แต่มนุษย์ในทวีปแอฟริกา ตัวอย่างเช่น อายุค่าเฉลี่ยของคนแอฟริกันในปัจจุบัน ซึ่งแม้จะต่ำที่สุดในโลก คือ 52 ปี แต่ก็ยังมากกว่าของคนอเมริกันเมื่อต้นศตวรรษที่แล้วถึง 11 ปี หากมองในแง่เศรษฐกิจ ก็คงยังเห็นชัดว่า รายได้ของคนส่วนใหญ่สูงขึ้น ข้าวปลาอาหารมีราคาถูกลงเมื่อเทียบกับรายได้ ไม่ต้องดูอื่นไกล ชีวิตความเป็นอยู่ของคนทั่วไป แม้จะยากจนเพียงใด แต่ส่วนใหญ่แล้วก็สะดวกสบายกว่าคนรุ่นพ่อรุ่นปู่ เฉพาะพัดลม หม้อหุงข้าว โทรศัพท์มือถือ รถมอเตอร์ไซด์ ก็มากพอที่จะทำให้ชีวิตของสมัยนี้เป็นที่อิจฉาของราชาหรือเศรษฐีเมื่อศตวรรษก่อนด้วยซ้ำ

อย่างไรก็ตาม น่าสังเกตว่า ใหม่ๆ ที่ผู้คนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นในแทบทุกด้าน แต่ความสุขกลับไม่ได้เพิ่มขึ้นเลย ในช่วง 50 ปีที่ผ่านมา รายได้ของคนอเมริกันเพิ่มขึ้นกว่าเท่าตัว แต่สัดส่วนของคนอเมริกันที่บอกว่า “มีความสุข” ไม่ได้เพิ่มขึ้นเลย คืออยู่ที่ 60% มาตลอด ส่วนคนที่บอกว่า “มีความสุขมาก” ลดลงจาก 7.5% เป็น 6% ในยุโรปและญี่ปุ่นความสุขก็ไม่ได้เพิ่มขึ้นเช่นกัน แต่ที่เพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดก็คือ โรคจิต โรคประสาท และการฆ่าตัวตาย

หากโรคจิต โรคประสาท และการฆ่าตัวตาย เป็นเครื่องชี้วัดถึงความทุกข์ของผู้คน ก็สามารถ

กล่าวได้ว่า ทุกวันนี้ผู้คนมีความทุกข์มากขึ้น ข้อนี้รวมถึงในประเทศไทย ซึ่งแม้รายได้ของผู้คนจะมากขึ้น แต่ความเครียดก็สูงขึ้นตามมาด้วย จนกลายเป็นปรากฏการณ์ธรรมดาไปเสียแล้ว การวิจัยเมื่อเร็วๆ นี้พบว่า ตามโรงพยาบาลชุมชนทั่วประเทศ มีการส่งยาคลายเครียดหรือยาที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทถึง 1 ใน 4 ของใบสั่งยาทั้งหมด ส่วนในกรุงเทพมหานครและภาคกลางก็พบว่าการใช้ยาคลายเครียดเพิ่มสูงขึ้นมาก

มีสาเหตุมากมายที่ทำให้คนเรามีความสุขน้อยลงทั้งๆ ที่มีทรัพย์สินสมบัติและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น สาเหตุสำคัญประการหนึ่งก็เพราะเชื่อว่าความสุขนั้นเกิดจากวัตถุ ยังมีวัตถุสิ่งเสพหรือเงินทองมากเท่าไรก็มีความสุขมากเท่านั้น เคยมีการสอบถามชาวอเมริกันว่า “เงินจำนวนเท่าใดถึงจะทำให้คุณมีความสุข” มากกว่าครึ่งตอบว่า “มากกว่าที่มีอยู่ตอนนี้” ถ้าถามคนไทยโดยเฉพาะในเมือง ก็คงได้คำตอบคล้ายกัน แต่มีใครบ้างที่จะเฉลียวใจถามตัวเองว่า ทุกวันนี้ทั้งๆ ที่ตนมีเงินมากกว่าเมื่อหลายปีก่อน แต่มีความสุขมากกว่าเดิมหรือไม่ และถึงจะมีความสุขมากขึ้นก็ไม่เคยพอใจเสียที

ไม่ว่าจะหาทรัพย์สินมาได้มากเท่าไร ปรนเปรอตนด้วยสิ่งเสพมากเท่าไร ก็ไม่มีวันรู้สึกเต็มอิ่มหรือพึงพอใจกับชีวิตเสียที ตรงกันข้าม ทรัพย์สินที่หามา

ได้ ยิ่งมากเท่าไรก็ยิ่งทุกข์ นั่นเป็นเพราะเขามองข้ามความสุขอีกประเภทหนึ่งที่ลึกซึ้งและประณีตกว่า คือความสุขจากความสงบ ความสุขจากความสงบนั้น เริ่มต้นด้วยการหยุดแส่สายดีนรณ จิตไม่ถูกรอบงำด้วยความอยากหรือความเห็นแก่ตัว เมื่อกายนิ่ง จิตหยุดแส่สาย สิ่งที่เกิดขึ้นคือความสุขจากสมาธิ แต่เหนือกว่านั้นคือความสุขจากปัญญา ซึ่งช่วยให้จิตรู้จักปลดปล่อยความทุกข์ และสามารถดำรงความสงบนิ่งได้แม้อยู่ท่ามกลางผู้คน

ชีวิตเราสามารถเป็นสุขอย่างลึกซึ้งและยั่งยืนได้ แต่เราได้สูญเสียโอกาสนั้นไป ความสุขกลายเป็นสิ่งไกลเกินเอื้อม ก็เพราะความยึดติดถือมั่นในใจ ความพลัดพรากกลายเป็นความทุกข์ก็เพราะเราไม่ยอมปล่อยวางสิ่งที่เป็นอดีตไปแล้ว ความยึดติดในทรัพย์สินสมบัติ ชื่อเสียง เกียรติยศ และคนรักทำให้เรายอมรับความเปลี่ยนแปลงอันเป็นธรรมดาของโลกไม่ได้ ทั้งหมดนี้ล้วนแต่มีรากเหง้ามาจากความยึดติดในตัวตนที่คิดว่ามีอยู่จริง

แม้จะยังปล่อยวางจากความยึดติดในตัวตนไม่ได้เต็มที่ แต่การเห็นโทษของความยึดติดและตระหนักถึงอุปายของตัวตนที่คอยชักนำให้เราไล่ล่ากวาดต้อนสิ่งต่างๆ ให้มาเป็นของมัน ก็เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการปลดปล่อยชีวิตสู่ความสุขและอิสรภาพ สัมพันธภาพกับผู้คนและธรรมชาติจะเป็นไปอย่างราบรื่นกลมกลืน แม้จะแตกต่างกันในทางความคิด สถานะ เชื้อชาติ ศาสนา และภาษา มนุษย์เราก็ยังสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ แต่หากไม่รู้เท่าทันอุปายของตัวตนแล้ว มันก็สามารถเอาความแตกต่างเหล่านั้นมาเป็นเหตุแห่งการทะเลาะวิวาทและทำร้ายกันได้ แม้กระทั่งการทำสงครามในนามศาสนาก็มีใช้เรื่องยาก

แต่ในยุคนี้ทุกอย่างถูกเน้นให้เราเกิดความสำคัญมั่นหมายใน “ตัวกู ของกู” อย่างฝังหัว ความคิดแบบปัจเจกนิยมยิ่งเน้น “ตัวกู” ให้มากขึ้น คิดถึงความต้องการของ “ตัวกู” อยู่ตลอดเวลา แทนที่จะนึก

ไปถึงคนอื่นหรือสิ่งอื่น เช่น ครอบครัว ชุมชน ศาสนา ยิ่งบริโภคนิยมด้วยแล้ว ยิ่งทำให้คิดถึงความสุขของตัวเองตลอดเวลา การเสพสุขกลายเป็นเรื่องเฉพาะตัว เช่น กินคนเดียว ฟังเพลงคนเดียว ดูทีวีคนเดียว

สังคมที่เน้นตัวเองเช่นนี้ ไม่ว่าจะเศรษฐกิจจะดีขึ้นเพียงใด ชีวิตจะสะดวกสบายเพียงใด ก็ยังมีความทุกข์อยู่นั่นเอง ข้าจะมากกว่าแต่ก่อนเสียอีกทั้งนี้ ยังไม่ต้องพูดถึงปัญหาอันเนื่องมาจากช่องว่างทางเศรษฐกิจ ซึ่งกำลังถ่างกว้างขึ้น อันนำไปสู่ปัญหาอาชญากรรม ความไร้สวัสดิภาพในชีวิต รวมทั้งการทำลายสิ่งแวดล้อมเพื่อสนองความสะดวกสบายอย่างไม่รู้จักพอ

ตราบใดที่มาตรฐานชีวิตวัดจากปริมาณทรัพย์สินที่มี แต่ไม่สนใจการลดละความยึดถือตัวตน ความสุขก็จะน้อยลง ความทุกข์กลับจะเพิ่มขึ้นจนแม้แต่เรื่องเล็กน้อยๆ เช่น รถติด หรือหาที่จอดรถไม่ได้ก็ทำให้หัวเสียไปทั้งวัน

ความสุขมิได้อยู่ไกลตัว หากอยู่ในจิตใจของเรา นี้เอง ถ้าจะแสวงหาความสุข ก็ไม่ต้องไปไกล เพียงแต่กลับมาที่ตัวเรา และดูแลรักษาจิตใจให้ดี เมื่อจิตสงบความสุขก็ปรากฏ เมื่อใจหยุดปรุงแต่ง ความสดใสก็บังเกิด เมื่อรู้เท่าทันความเป็นจริงของชีวิต ความทุกข์ก็มาครอบงำไม่ได้

คนเราไม่ได้มีแต่ความเห็นแก่ตัวเท่านั้น ลึกลงไปในจิตใจเรายังมีความเห็นอกเห็นใจและปรารถนาดีต่อผู้อื่น ความเสียสละ และความเชื่อมั่นในสิ่งดีงาม อาทิ ความซื่อสัตย์สุจริต ทั้งหมดนี้เรียกรวมๆกันว่าคุณธรรม ธรรมชาติส่วนนี้เองที่ทำให้เรามีความสุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น หรือสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้แก่ส่วนรวม แม้ตนเองจะลำบากหรือสูญเสียทรัพย์สิน การที่เราภูมิใจเมื่อได้ทำความดี แม้ไม่ได้รางวัลหรือคำสรรเสริญ ก็เพราะเรามีความใฝ่ดีอยู่ในจิตใจด้วยกันทั้งนั้น ธรรมชาติส่วนนี้ทำให้เราสามารถมีความสุขได้โดยไม่ต้องพึ่งพิงทรัพย์สิน ยศ อำนาจ เป็นความสุขทางใจที่ประณีตและลึกซึ้งกว่าความสุขจาก

สิ่งเสพลิงบริโศค

นอกจากคุณธรรมหรือความไผ่ดีแล้ว ลึกลงไปในใจของเรายังมีธรรมชาติอีกอย่างทีลึกลงยิ่งได้แก่ สภาวะที่เป็นอิสระ ปลอดภัย ผ่องใส เป็นสภาวะที่เส้นแบ่งระหว่าง“ฉัน”กับ“ผู้อื่น”หมดไป เกิดความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกับสรรพสิ่ง จิตอยู่เหนือการแบ่งเป็นข้าหรือมองโลกเป็นคู่ตรงข้าม ไม่ว่าจะดี-ชั่ว สุข-ทุกข์ ได้-เสีย เกิด-ตาย ดังนั้น จึงไม่ห่วงไหวกับความผันผวนปรวนแปร หรือความพลัดพรากสูญเสีย เป็นสภาวะที่อยู่เหนือโลกธรรม ไม่ว่าจะการได้หรือเสื่อมจากลาภ ยศ สุข สรรเสริญ สภาวะดังกล่าวมีชื่อเรียกอย่างหนึ่งว่า“โลกุตตระ” สภาวะดังกล่าวเป็นธรรมชาติส่วนที่ลึกลงที่สุด ซึ่งมนุษย์ทุกคนสามารถประจักษ์ได้ ดังมีพุทธพจน์ว่า“อริยโลกุตตร

ธรรมเป็นทรัพย์ประจำตัวของทุกคน”

กล่าวอีกนัยหนึ่ง ความสุขและอิสรภาพที่แท้จริงนั้นมิได้อยู่แล้วในใจเรา เป็นดังสมบัติล้ำค่าที่ยังอยู่กับเรา สภาวะดังกล่าวเราจะเข้าถึงได้ต่อเมื่อหันกลับมาสู่วิถีทางการดำเนินชีวิตอันประเสริฐ อันได้แก่ การกระทำที่ถูกต้องดีงาม(ศีล) การฝึกจิตให้มีความสงบและตื่นรู้(สมาธิ) และความตระหนักรู้ในสังขธรรม(ปัญญา) คือวิถีสู่ความสุขที่แท้ นับเป็นความสุขที่ประเสริฐสุด เพราะ“ไม่มีสุขใดเสมอด้วยความสงบ” พุทธภาษิตดังกล่าวเป็นสังขธรรมอันสากลที่เหนือยุคสมัย หากไร้ซึ่งความสงบใจเสียแล้ว เราจะไม่อาจมีความสุขที่แท้ได้เลย แม้จะมีเงินมหาศาลหรืออำนาจล้นฟ้าก็ตาม

Happiness in our heart

Phra Paisal Visalo

In the world today, human beings enjoy a much better standard of living than in the past. Even in Africa, where life expectancy is at the lowest in all continents, it is at an average of 52 years old. But still this is 11 years higher than an average American lifespan from the start of this century. If we look at the economic situation, we can see that the incomes of every household are higher while food and rice are relatively cheaper. No matter how poor a household is, most now have a variety of convenient stuffs, such as fans, rice cookers, mobile phones, and motorcycles, much more ‘haves’ than in their previous generations. What we have now is more than enough to create a sense of envy for any past kings or rich merchants of the past centuries.

It is interesting to observe, however, that regardless of life today being undoubtedly better off materially, happiness does not always seem to increase accordingly. Studies show that in the past 50 years, the income of each American has increased

by more than double, yet the quantity of Americans who say that “they are more happy”, has not increased, but remained at a stable 60%. The amount who say that they are “very happy”, has decreased from 7.5% to 6%. In Europe and Japan, the feeling of happiness has similarly not increased, but what have increased however, are rates of mental disorders, depression, and suicide.

If mental disorders, depression, and higher suicide rates are the index for “unhappiness” in society, one can say that in today’s world, there are ever increasing unhappy people, including within Thailand. It seems therefore, as our salaries are increased, our stress levels also increase. This has become the modern phenomenon; a recent research study found that in hospitals across the country, ¼ of the prescribed medicines are for the intention of “reducing stress”. Likewise, in Bangkok and the central provinces, ‘stress release’ drugs are now becoming increasingly in demand.

There are many factors that can create obstacles to our inner happiness. Among our wealth, property, and better standard of living, there is an underlying belief that happiness comes as a result of materialistic possession; the more money we have, for material consumption, the more happiness we will feel. When American were asked: “how much money will make you happy?”, more than half said that “more than we have now.” If you asked people this question in Thailand, especially in Bangkok, the same answer would likely prevail. But how many people stop and ask themselves whether they are happier as a result of their higher salary? Even if they do consider themselves as being happy, a sense of inner satisfaction is often lacking.

No matter how much wealth we accumulate, or how many pleasures we indulge in, still they do not lead to a feeling of contentment with life. On the contrary, the more wealth we gain, the more likely we are to experience inner turmoil. This is because we are overlooking a different kind of happiness, one that is much more sublime and subtle; happiness that comes from peace within.

Happiness from inner peace starts with an awareness of cravings. This state can only occur when our mind is no longer under the guidance of relentless desires or self-centeredness, when we become calm and our mind ceases to roam continually. What then emerges is a sense of meditative

peace. Moreover, a subtle happiness arises from insight into the nature of things. This helps our mind to be free from suffering, and experience inner peace even when living in a chaotic world.

We can live our lives in a constant state of subtle happiness, but we have somehow lost that ability. Happiness then becomes something that is far out of reach, because of our inner attachments. Our inability to accept the impermanence of everything in life is the main cause of our own suffering. Our clinging to wealth, property, fame, social status and the beloved keep bringing us everlasting suffering due to the belief that these are aspects of our true self. All of this occurs because of our rooted view of ego or self as real existence.

Even if one can not yet let go the attachment of the ego completely, once the negative aspects of ego is acknowledged, one can see how the ego always grasp everything as it belongings. This is a meaningful start in bringing life back to peace and inner freedom. The relationships with people and the natural environment will be in harmony, regardless of status, nationality, religion, and language and ideology.

But if one is not aware of the ego's tricks, then the ego will use these differences as the cause of conflict and violence. Even a war in the name of religion is possible.

In modern society, we are easily encouraged to indulge in self-centeredness blindly. Extreme individualism strengthen

our attachment to the self, regarding one's own desire as utmost importance. Instead of thinking about other people, family, community, and spiritual practice, people tend to care only one's own interest and happiness. Pursuing happiness and pleasure becomes an individual activity with no connection with other people. Listening music or watching movies is now a private activity, with instruments like iPod or mobile phones, that can be done among the crowd.

In a society that focuses on the self, no matter how high the economic boom is, or how high the quality of life is, people still experience inner discontentment, and maybe even more than before. Not to mention social problems like increasing gap between the rich and poor, which leads to crimes, and lack of safety in life, environmental devastation in order to satisfy our endless need for comfort and convenience.

As long as we pursue wealth and fame while ignoring inner contemplation or letting go of the ego, then real happiness becomes distant reality. Even small event in everyday life such as heavy traffic or the lack of car parking space can make life as hell.

Happiness does not exist far away from us, but only within. If we want to find happiness, we don't have to find afar, just come back to ourselves and take a good care of our inner condition. Once our mind is at rest, happiness can be experienced fully when our mind is free from thoughts and distractions. Once insight into the real

nature of things is developed, suffering can no longer dominate our mind.

Human beings not only have selfish aspect, but deep inside our heart, we also have empathy and good intentions for others, the will to sacrifice and trust in beauty and goodness. Our innate nature gives us happiness in helping others or create more beautiful side to our society. We are always happy when we do good deed, though no award or praise is given, because we all have an inner calling to do good deed. This inner nature makes us happy that do not relies on wealth, social status, or power. It is happiness that is subtle and much deeper than the worldly pleasure that we consume.

Other than morality or an inner calling to do good, deep inside our us, there is a natural phenomenon that is very profound, that is free from boundaries and light, a natural state where the boundary of "I" and the "other" shattered. There is a sense of "oneness" with all that is encompassing. The mind transcends the duality of opposites, whether it be good versus bad, happiness versus suffering, gain and lost, and birth and death.

So once we are in tune with that nature, there is no fear of impermanence, no worry in losing or saying good bye to a loved one. It is a state of transcending worldly reality. Whether it is gaining and losing of fortune, wealth, happiness, or praise. This state is called "lokuttara" or the transcendental state that everyone can experience.

As the Buddha once said, “the wealth of transcendence is innate in all of us”.

So we can say that real happiness and freedom is already innate inside of us. Just like an innate wealth that is always with us. This state will only be there when we turn back to the path of being and living wisdom. Which are, right action (sila), mental training for calmness (samadhi), and insight into the

ultimate truth (panya), these are the path to genuine happiness. Which is the ultimate happiness because there is “no other happiness equals to inner serenity”. This Buddha’s saying is a universal truth that is timeless. If there is no inner serenity, then we will never find genuine happiness, that no money and power can bring us to.

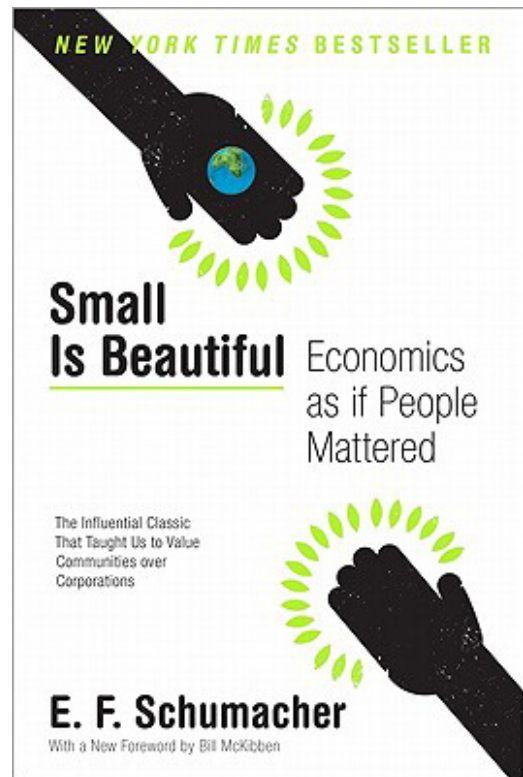
พุทธศาสนากับการพัฒนา(จบ)

ส.ศิริรักษ์

ในหนังสือ เศรษฐศาสตร์ชาวพุทธ (Small is Beautiful) อี.เอฟ. ชูเมคเกอร์ (E.F. Schumacher) เตือนเราว่า นักเศรษฐศาสตร์ชาวตะวันตกมุ่งสู่ผลได้สูงสุดของการพัฒนาในแง่วัตถุ ดังนั้น จึงไม่คำนึงถึงประชาชน เขาเสนอแนะเศรษฐศาสตร์อย่างพุทธเพื่อให้คนที่สนใจได้ศึกษา เขากล่าวว่า ในทัศนะของชาวพุทธเกี่ยวกับการพัฒนา เราต้องหลีกเลี่ยงลัทธิแห่งความใหญ่โต โดยเฉพาะอย่างยิ่งก็เครื่องจักรกล ซึ่งมักจะควบคุมมนุษย์มากกว่ารับใช้มนุษย์ ด้วยลัทธิดังกล่าว มนุษย์ถูกผลักดันด้วยความโลภอย่างสุดเหวี่ยง ในการฉกฉวยและรุนแรงกับธรรมชาติ ถ้าเราหลีกเลี่ยงความสุดโต่งทั้งสอง (ความใหญ่โตและความโลภ) ได้ เราก็คงถึงทางสายกลางในพัฒนาการแบบชาวพุทธ นั่นคือ ทั้งการอุตสาหกรรมและการเกษตรกรรมจะถูกเปลี่ยนเป็นงานอดิเรกสำหรับมนุษย์อย่างมีความหมาย

ผู้เขียนเห็นพ้องกับชูเมคเกอร์ในทัศนะของพัฒนาการแบบชาวพุทธ แต่สิ่งที่เขาไม่ได้เน้นก็คือว่า สิ่งเหล่านี้ต้องปลูกสร้างขึ้นในใจเป็นอันดับแรก ประสบการณ์แบบสรรโวทัยของชาวสิงหฬได้ประยุกต์เอาพุทธธรรมไปยั้งปัจเจกชนก่อน โดยผ่านการเพาะสร้างบุคคล หมู่บ้านจึงได้รับการพัฒนาขึ้น จากนั้นก็เป็นหลายๆหมู่บ้าน สู่ประเทศ และสู่โลก

แนวทางดำเนินสำหรับการเคลื่อนไหว ใช้หลักพรหมวิหาร 4 เพื่อพัฒนาแต่ละบุคคล

ประการที่ 1 เมตตา ความรัก ความปรารถนาดีต่อตนเองและผู้อื่น เราทั้งหมดต้องการความสุข เราควรพยายามเพื่อให้ชีวิตมีความสุขโดยการตระหนักรู้และใช้สมาธิภาวนา จิตใจจะรู้สึกเป็นมิตรและประสานสอดคล้องกับตนเองและผู้อื่น หยิบยื่นความช่วยเหลือและผลประโยชน์โดยปราศจากความปรารถนาแล้ว ปราศจากความมุ่งร้ายและการแข่งขัน เพื่อแต่ละบุคคลจะได้สงบและเป็นสุข ความสงบและความสุขนี้จะแผ่กระจายไปยังผู้อื่นได้ด้วย

ประการที่ 2 กรุณา ความกรุณาจะเกิดขึ้นได้เมื่อเรามองเห็นความทุกข์ยากของผู้อื่น และปรารถนาที่จะช่วยเขาให้พ้นจากภavnะนั้น คนรวยซึ่งไม่คำนึงถึงความทุกข์ยากของคนจนขาดคุณธรรมข้อนี้ จึงเป็นการยากที่จะพัฒนาตัวเองได้ดีขึ้น ผู้ซึ่งปิดตัวเองอยู่แต่ในหอคอยงาช้างท่ามกลางความอยุติธรรมของโลก (เช่น พระที่อยู่กุฏิอย่างสบาย

ไม่สนใจคนสลัมรอบๆวัด) ไม่อาจเรียกว่าเป็นผู้มีความกรุณาได้ ในพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน บุคคลควรอุทิศตนเพื่อเป็นพระโพธิสัตว์ ซึ่งมีอุดมคติที่จะชวนปวงสัตว์ให้พ้นทุกข์ก่อนที่ตนจะเข้าสู่พระนิพพาน ดังนั้น เราจึงไม่ควรเพิกเฉย แต่ต้องพยายามที่จะช่วยเหลือผู้อื่นปลดปล่อยทุกข์ยากของเขาเท่าที่จะทำได้

ประการที่ 3 มุทิตา ร่วมยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุขหรือประสบความสำเร็จ ปราศจากความอิจฉา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อผู้เป็นคู่แข่งขันก้าวหน้าไปกว่าเรา

ประการที่ 4 อุเบกขา ความวางเฉย หมายความว่าถึงใจที่สมดุลงามไม่เอนเอียง ไม่ว่าจะต้องเผชิญกับความสำเร็จหรือความล้มเหลว ไม่ว่าจะต้องเผชิญกับความรุ่งเรืองหรือความยากลำบากของตนหรือของผู้อื่น ก็จะไม่หวั่นไหวเพราะสิ่งเหล่านี้ ถ้าหากว่าไม่สามารถที่จะช่วยผู้อื่นได้ ก็ไม่รู้สึกรำคาญใจ (หลังจากที่ได้พยายามอย่างดีที่สุดมาแล้ว)

หลักธรรมทั้ง 4 ประการ ต้องฝึกฝนเป็นขั้นๆ จากข้อแรกจนข้อสุดท้าย ถึงแม้ว่าเราแต่ละคนอาจจะไม่สมบูรณ์ แต่ก็ควรที่จะตั้งเป้าหมายไว้ที่สิ่งนี้มีฉะนั้น การที่เราเกี่ยวข้องกับผู้อื่นก็จะเกิดโทษทั้งแก่ตนเองและผู้อื่นไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง

หลังจากที่ได้พัฒนาตนสู่ความสุขและความสงบมากกว่าที่จะพัฒนาไปสู่ความสำเร็จอย่างโลกๆแล้ว ชาวพุทธก็เหมาะสมที่จะช่วยชุมชนของเขาเริ่มด้วยครอบครัว หมู่บ้าน เขาต้องตื่นก่อน ก่อนที่จะไปปลุกคนอื่น ปัจเจกเอกชนที่ตื่นแล้วเรียกว่า บุรีโสทัย จากนั้นหมู่บ้านทั้งหมู่บ้านจึงจะตื่นขึ้น (คาโมทัย) เมื่อหลายๆหมู่บ้านตื่น ประเทศชาติก็อาจจะรอดพ้นจากวัตถุนิยมและพัฒนาการแบบตะวันตก ในกรณีของศรีลังกาและพม่า เมื่อพยายามในแนวทางนี้มีทางประสบผลสำเร็จมากกว่าประเทศไทย ซึ่งสูญเสียความเชื่อมั่นในพระสงฆ์ (โดยเฉพาะในชนชั้นปกครอง) พัฒนาการแบบตะวันตกได้เจริญรุดหน้าไปมากใน 2 ทศวรรษ

นี้ แต่แน่นอน ถ้าหากไทยสามารถเป็นอิสระจากสหรัฐอเมริกาและปลอดจากภัยคอมมิวนิสต์ ไทยก็มีโอกาสที่จะพัฒนาตามทางสายกลางดังที่กล่าวมา และเป็นชาติที่ตื่น(เทโสทัย) เป็นความหวังที่ประเทศหลายๆประเทศจะตื่นขึ้น ดังนั้น โลกจะรอดและถึงซึ่งความตื่นด้วยกันหมด(สรโรทัย) แม้ว่านี่ยังอีกไกลนัก แต่เราต้องไม่หมดหวัง และต้องดำรงอยู่ในความเชื่อและทำเท่าที่เราทำได้

จากประสบการณ์ของชาวพุทธในศรีลังกา แรงผลักดันจากระดับหมู่บ้านขึ้นมามีพื้นฐานอยู่บนหลักธรรมในพุทธศาสนา คือเรื่องสังคหวัตถุ ๔ เภยียนยอมเคลื่อนไปอย่างมั่นคงบนล้อทั้ง ๔ ฉันทะ บุคคลก็ยอมเจริญไปด้วยธรรม ๔ ประการ(คือ การให้ การพูดจาดี งานสร้างสรรค์ และความเสมอภาค) ฉันทัน

1) บุคคลควรให้ปัน (ทาน) สิ่งที่ตนมีแก่ผู้อื่น ไม่ว่าจะเป็นสิ่งของความรู้ เวลา แรงงาน หรืออื่นๆก็ตาม นี่เป็นสิ่งที่ชาวบ้านส่วนมากยังปฏิบัติกันอยู่ การให้ทานมิใช่หมายถึงให้ปันสิ่งของที่เราไม่ต้องการหรือให้เพียงเพื่อจะได้มากขึ้นกว่าเดิม เราต้องเสริมสร้างทัศนคติในการให้ทานให้เข้มแข็งขึ้นในหมู่บ้าน และเพื่อต่อต้านกับวัตถุนิยมและค่านิยมใหม่แห่งการแข่งขันโดยการให้ทาน โดยการให้มากกว่าการซื้อและขาย ในลังกามีการแบ่งปันแรงงานโดยมีพื้นฐานบนวัฒนธรรมฝ่ายพุทธศาสนา เหมือนดังเช่นที่ชาวไทยยังปฏิบัติกันอยู่ในหมู่บ้านที่ห่างไกลซึ่งเขาเหล่านั้นยังรู้สึกว่าร่าเริงในการทำงานเช่นนี้

2) การพูดดี (ปิยวาจา) ไม่หมายถึงเพียงการพูดสุภาพ แต่หมายถึงการพูดความจริงเปิดเผย โดยที่แต่ละคนเท่าเทียมกัน นี่เป็นสิ่งที่ทรงพลังอยู่ในกระแสวัฒนธรรมพื้นบ้าน ถึงแม้ว่าหลายหมู่บ้านได้รับการโฆษณาชวนเชื่อโดยพวกนักการเมืองและนักประชาสัมพันธ์ ซึ่งมักเป็นเรื่องหลอกให้คนซื้อในสิ่งที่ไม่จำเป็นจริงๆ และหลอกในสิ่งที่ไม่อาจเป็นจริง

3) งานสร้างสรรค์(อัตถจริยา) หมายถึง การทำงานเพื่อผลประโยชน์ของกันและกัน จุดนี้ที่ซูเมคเกอร์ได้แนะนำให้เห็นมาใช้เทคโนโลยีระดับกลาง(Intermediate Technology) ซึ่งจะทำให้ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

4) ความเสมอภาค (สมานัตตา) หมายความว่า พุทธศาสนาไม่แบ่งชั้นวรรณะ ไม่สนับสนุนให้คนกลุ่มหนึ่งเอาเปรียบคนอีกกลุ่มหนึ่ง ดังนั้นสังคมนิยมตามหลักพุทธศาสนาจึงเป็นไปได้ จึงเป็น

ไปได้ โดยที่ไม่จำเป็นต้องเป็นทุนนิยมโดยรัฐ หรือรูปใดรูปหนึ่งของลัทธิรวมอำนาจ พัฒนาการไปสู่สังคมนิยมตามหลักพุทธศาสนาต้องมีความเสมอภาค ความรัก และอิสรภาพเป็นเป้าหมาย ชุมชนชาวพุทธไม่ว่าจะเป็นในระดับหมู่บ้านหรือระดับประเทศจะทำงานประสานกันเพื่อความตื้นขึ้นโดยจำกัดความเห็นแก่ตัว ไม่ว่าในรูปของความโลภ ความโกรธ หรือความหลง พัฒนาการชนิดนั้นจะนำมาซึ่งความจริง ความงาม และความดี ไม่ว่าจะมากหรือน้อยก็ตาม

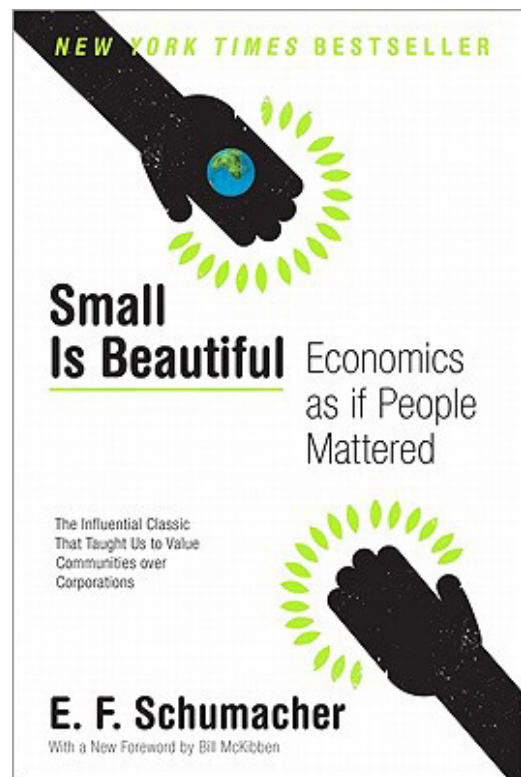

Buddhism and Development is small beautiful ? (End)

S.Sivaraksa

In Small Is Beautiful E.F. Schumacher reminds us that Western economists go for maximization of development goals in a material sense so that they hardly care for people. He suggest Buddhist economics as a study of economics as if people mattered. He says that in the Buddhist concept of development, we should avoid gigantism, especially of machines, which tend to control rather than to serve man. With, gigantism, men are driven by an excessive greed in violating and raping nature. If these two extremes (bigness and greed) could be avoided, the Middle path of Buddhist development could be achieved, i.e., both the world of industry and agriculture could be converted into a meaningful habitat for man.

I agree with Schumacher that small is beautiful in the Buddhist concept of development, but what he did not stress is that cultivation must first come from within. In

the Sinhalese experience, the Sarvodaya Shramadana movement applies Buddhism to the individual first. Through cultivated individuals a village is developed, then several villages, leading to the nation and the world.

The guideline for the movement is the use of the Four Sublime Abodes (Brahma Vihara) to develop each individual. The steps to be taken are as follows :

1) Metta: Loving kindness towards oneself and others. We all desire happiness. We should try to be happy. Through the precepts and meditation, a happiness state could be created. The mind will feel amity and harmony with oneself as with

others. If renders assistance and benefits without ill-will, without the malice of anger and of competition. Once one is tranquil and happy, this tranquility and happiness could spread to others as well.

2) Karuna: Compassion can only be cultivated when one recognizes the suffering of others and wants to bring that suffering to an end. A rich man who does not care for the miserable conditions of the poor lacks this quality. It is difficult for him to develop himself, to be better man. Those who shut themselves in ivory towers in the midst of an unjust world cannot be called compassionate. In Mahayana Buddhism, one should vow to become a Bodhisattva who will forego his own nirvana until all sentient beings are free from suffering. So one should not remain indifferent, but must endeavor to assist others to alleviate their suffering as much as one can.

3) Mudita: Sympathetic Joy is a condition of the mind which rejoices when others are happy or successful in any number of ways. One feels this without envy, especially when a competitor is getting ahead.

4) Upekkha: Equanimity means the mind is cultivated until it becomes evenly balanced. It becomes neutral. Whether one faces success or failure, whether one is confronted with prosperity or adversity, for oneself or for others, one is not moved by it. What ever one cannot do to help others, one

is not disturbed about it (having tried one's best). The For Sublime Abodes should be developed step by step from the first to the last. Even when one is not perfect, one must set one's mind toward this goal, otherwise one's dealing with others will tend to be harmful- to oneself and to others-one way or the other.

Having developed oneself toward happiness and tranquility rather than toward worldly success and material progress, then a Buddhist is in a position to develop his community, starting with his family and his village. He must first be awake before he can awake others. An individual who is awake is called Purisodaya. By sharing his awakening with others, the whole village could become awake-Gamodaya. Once several villages awake, the whole nation could perhaps be saved from materialism and Western economic development models. In the case of Sri Lanka and Burma, when proper efforts are put along these lines, the chance is greater than in the case of Siam, which lost so much confidence in the Buddhist heritage (especially among the ruling elites). The Western developmental process has been accelerated far too much during the last two decades. But, of course, if Siam could free herself from being a junior ally of the USA, and also be saved from communist aggression, she too could have a good chance to opt for the Middle Path of development and become a Desodaya,

an awakening nation. The hope for several nations to awake so that the world could be saved and we would reach the state of universal awakening for all Sarvodaya- at this stage is very remote. Yet, we must not despair, and we must live in hope and practice what we can.

In the Buddhist experience of Sri Lanka, the driving force to develop from the village level upward comes from the Buddha's teaching of the Four Wheels. As a cart moves steadily on four wheels, likewise human development should rest on the four dhammas, namely, Sharing, Pleasant Speech, Constructive Action, and Equality.

1) One must share (dana) what one has with others-be it goods, money, knowledge, time, labor, or what have you. This is still practiced in most village cultures. Sharing does not mean giving away what one does not want, or giving in order to get more. We should strengthen the Buddhist concept of dana practiced in the villages and spread it to counteract the invasion of materialism and the new value system of competition-by sharing, by giving freely rather than by buying and selling. In Ceylon, they share labor, with Buddhist ceremonies in the background, as the Siamese still do in remote villages where they find such fun in work.

2) Pleasant Speech (Piyavaca) not only means polite talk, but means speaking truthfully and sincerely, regarding everyone as equal. This too is strong in village culture, although villages have received glamorous propaganda treatment by politicians and advertisers, who are full of deceit and make one buy things one does not really need, or make one hope for something which is not really possible.

3) Constructive Action (atthacariya) means working for each other's benefit. Here Schumacher's recommendation for intermediate technology and the proper use of land would be relevant.

4) Equality (samanattata) means that Buddhism does not recognize classes or castes, does not encourage one group to exploit the other. So Buddhist socialism is possible, without state capitalism or any form of totalitarianism. The development toward Buddhist socialism means that equality, love, freedom, and liberation would be the goal. A Buddhist community-be it a village or a nation-would work for harmony and for awakening, by getting rid of selfishness of any kind-be it greed, hatred or delusion. Such a development would entail truth, beauty, and goodness-be it big or small.

ปรัชญาปารมิตาหฤทัยสูตร*

พระมารดาผู้ประเสริฐ หฤทัยแห่งปรัชญาปารมิตา
(สันสกฤต : ภาควตีปรัชญาปารมิตาหฤทัย)

ข้าพเจ้าได้สดับมาดังนี้

สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับอยู่ ณ เขาชิลมกุฏ กรุงราชคฤห์ พร้อมด้วยภิกษุและเหล่าพระโพธิสัตว์เป็นอันมาก สมัยนั้นแล พระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงเข้าสู่สมาธิอันมีนามว่า คัมภีโรภาส (ธรรมปรากฏอันประณีต) และในสมัยนั้น พระอริยวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ผู้ประเสริฐ ได้พิจารณาปรัชญาปารมิตาโดยกระจ่าง และเห็นว่าแม้แต่ชั้น 5 เองก็ว่างจากสภาวะ

ในกาลนั้นเอง ด้วยแรงดลแห่งพุทธองค์ พระสารีบุตรได้กล่าวต่อพระอริยวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ว่า “แม้กุลบุตรหรือกุลธิดาใดๆ ใครจะเจริญเจริญในปรัชญาปารมิตาอันลึกซึ้งนั้น พวกเขาพึงฝึกฝนตามครรลองใด?”

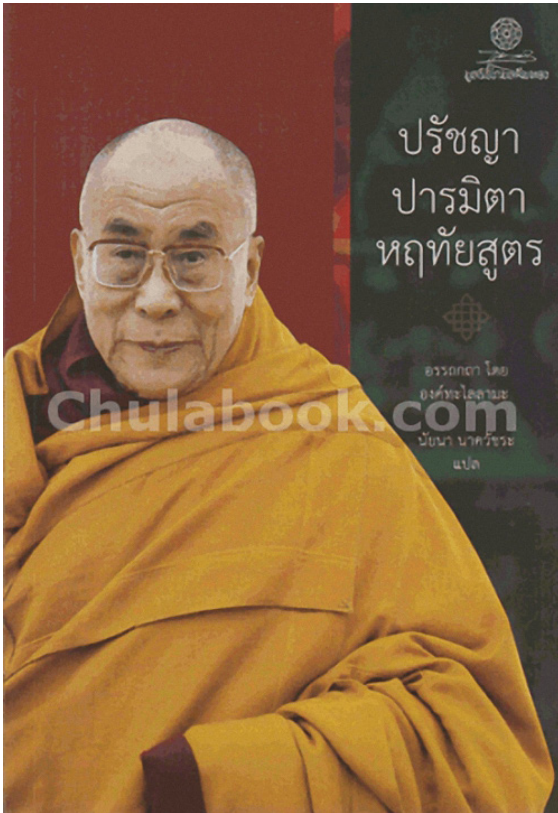
เมื่อพระอริยวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ได้สดับพระสารีบุตรกล่าวเช่นนั้นจึงตอบว่า “สารีบุตร กุลบุตรหรือกุลธิดาใดๆ แม้ปรารถนาจะเจริญเจริญในปรัชญาปารมิตาอันลึกซึ้ง พวกเขาพึงพิจารณาอย่างนี้ คือ พิจารณาจนเห็นแจ้งว่า แม้แต่ชั้น 5 เองก็ว่างจากสภาวะ รูปคือความว่าง ความว่างคือรูป ความว่างมิใช่ได้อื่นนอกจากรูป รูปก็เช่นกัน มิใช่ได้อื่นนอกจากความว่าง เช่นกัน เวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณล้วนว่างเปล่าทั้งสิ้น ฉะนั้น สารีบุตร ธรรมทั้งปวงล้วนว่างเปล่า หาได้มีลักษณะได้อื่นไม่ ไม่เกิด ไม่ดับ ไม่มัวหมอง ไม่พองแผ้ว ไม่พร่อง ไม่เต็ม

โพธิสัตว์กวนอิม หรือพระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์
(พิพิธภัณฑ์ศิลปะเนลสัน-แอตกินส์ มีสซูรี สหรัฐอเมริกา)

ตั้งนี้แล สารีบุตร ในความว่างจึงไม่มีรูป เวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ ไม่มีตา หู จมูก ลิ้น ใจ ไม่มีรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ์ ไม่มีจักขุธาตุไปจนถึงมโนธาตุหรือวิญญาณธาตุใดๆ ไม่มีอวิชชา ไม่มีความสิ้นไปแห่งอวิชชา และอื่นๆ จนถึงไม่มีชราและมรณะ ไม่มีความสิ้นไปแห่งชราและมรณะ ฉะนั้นทุกข์ สมุทัย นิโรธ หรือ มรรค ไม่มีปัญญา ไม่มีการบรรลु และไม่มีแม้กระทั่งการไม่บรรลุ

ตั้งนี้แล สารีบุตร ด้วยพระโพธิสัตว์ทั้งหลาย มิได้มีการบรรลุ พวกท่านจึงมีปรัชญาปารมิตาเป็นที่พึ่งและที่พำนัก เมื่อจิตของพวกท่านไร้ซึ่งกิเลสดับบัง ไร้ซึ่งความกลัว เมื่อก้าวล่วงมิจฉาทั้งปวงแล้ว ย่อมบรรลุที่สุดคือพระนิพพานนั้นแล พระพุทธเจ้าทั้งปวง ผู้ดำรงอยู่ในกาลทั้งสาม ได้ตรัสสรุ้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ก็ด้วยปรัชญาปารมิตาอันละเอียดลึกซึ้งนี้

พระสารีบุตร ไม้แกะสลักศิลปะพม่า
พุทธศตวรรษที่ 24
(สถาบันศิลปะฮอนโนลูลู สหรัฐอเมริกา)

ฉะนั้น ฟังระลึกอยู่ว่า มนต์แห่งปรัชญาปารมิตานี้เป็นมนต์แห่งวิทยาอันประเสริฐ เป็นเลิศไร้สิ่งเสมอเหมือน มนต์ซึ่งขจัดทุกขโศกทั้งปวง มนต์นี้คือสัจธรรม เพราะไร้ซึ่งความลวง มนต์แห่งปรัชญาปารมิตา มีดังนี้

ตัถยถา คเต คเต ปรคเต ปรสังคเต โโพธิ สวาห

เช่นนี้แล สารีบุตร พระโพธิสัตว์ผู้ประเสริฐ ฟังเจริญจรรยาในปรัชญาปารมิตาตามครรลองนี้” ในกาลนั้นเอง พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงออกจากสมาธิแล้วสรรเสริญพระอริยวโลกิตศวรโพธิสัตว์ว่า ที่ท่านกล่าวมานั้นวิเศษยิ่งนัก “ถูกต้องแล้ว ถูกต้องแล้ว ท่านผู้เป็นอริยบุตร เป็นเช่นนั้น ควรเป็นเช่นนั้น บุคคลฟังเจริญจรรยาในปรัชญาปารมิตาอันละเอียดลึกซึ้งที่เธอแสดงไว้ เพราะแม้พระตถาคตเจ้าทั้งหลาย ก็ย่อมอนุโมทนา”

เมื่อพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสถ้อยดังกล่าวจบลงแล้ว พระสารีบุตร พระอริยวโลกิตศวรโพธิสัตว์ ผู้ประเสริฐ พร้อมด้วยบริษัททั้งปวง อันประกอบด้วย เทพเทวา มนุษย์ อสูร และคนธรรพ์ ต่างพากันชื่นชม โสมนัสในวณะของพระผู้มีพระภาคเจ้า

*จาก ปรัชญาปารมิตาหัตถยาสูตฺร โดย องค์ทะไลลามะ, นัยนา นาควัชระ แปล, สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง จัดพิมพ์, พจนา จันทรสันติ บรรณาธิการและมอบให้ แสงพระธรรม ตีพิมพ์เป็นธรรมทานแก่พุทธศาสนิกชน ชาวภูเก็ตและผู้สนใจ

Prajna Paramita Hridaya Sutra*

*The Blessed Mother, the Heart of the
Perfection of Wisdom*

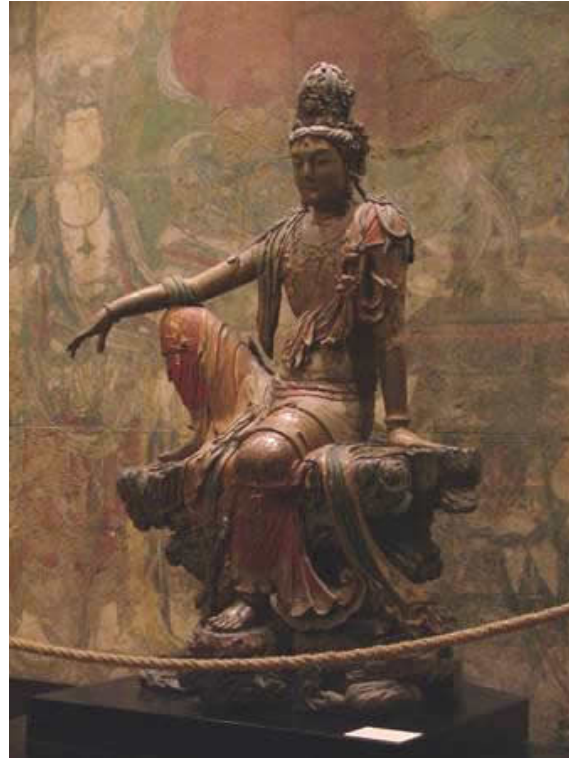
(In Sanskrit : *Bhagavati Prajna Paramita Hridaya*)

Thus have I once Heard :

The Blessed One was staying in Rajgriha at Vulture Peak along with a great community of monks and a great community of bodhisattvas, and at that time, the Blessed One entered the meditative absorption on the varieties of phenomena called the appearance of the profound. At that time as well, the noble Avalokitesvara, the bodhisattva, the great being, clearly beheld the practice of the profound perfection of wisdom itself and saw that even the five aggregates are empty of intrinsic existence.

Thereupon, through the Buddha's inspiration, the venerable Shariputra spoke to the noble Avalokitesvara, the bodhisattva, the great being, and said, "How should any noble son or noble daughter who wishes to engage in the practice of the profound of wisdom train?"

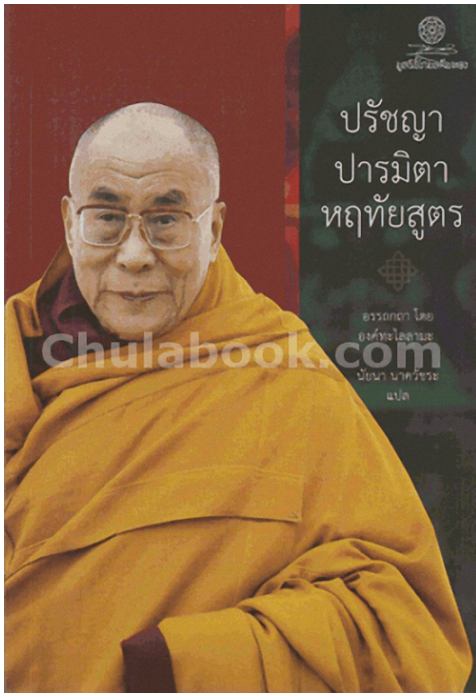
When this has been said, the holy Avalokitesvara, the bodhisattva, the great being, spoke to the venerable Shariputra and said, "Shariputra, any noble son or noble daughter who so wishes to engage in the practice of the profound perfection of wisdom should clearly see this way: they should see perfectly that even the five aggregates are empty of intrinsic existence. Form is emptiness, emptiness is form; emptiness is not other form, form too is not other than emptiness. Likewise, feelings, perceptions, mental formations, and

Kuan-Yin Bodhisattva or Bodhisattva Avalokitesvara
(at The Nelson-Atkins Museum of Art,
Kansas City, Missouri)

consciousness are all empty. Therefore, Shariputra, all phenomena are emptiness; they are without defining characteristics; they are not born, they do not cease; they are not defiled, they are not undefiled; they are not deficient, and they are not complete.

"Therefore, Shariputra, in emptiness there is no form, no feelings, no perceptions, no mental formations, and no consciousness. There is no eye, no ear, no nose, no tongue, no body, and no mind. There is no form, no sound, no smell, no taste, no texture, and no mental objects. There is no eye-element and so on up to no mind-element including up to no element of mental consciousness. There is no ignorance, there is no extinction of ignorance, and so on up to no aging and death and no extinction of aging and

Sariputta from Burma, 19th century,
carved wood with glass,
Honolulu Academy of Arts

death. Likewise, there is no suffering, origin, cessation, or path; there is no wisdom, no attainment, and even no non-attainment.

“Therefore, Shariputra, since bodhisattvas have no attainments, they rely on this perfection of wisdom and abide in it. Having no obscuration in their minds, they have no fear, and by going utterly beyond error, they will reach the end of nirvana. All the buddhas too who abide in the three times attained the full awakening of unexcelled, perfect enlightenment by relying on this profound perfection of wisdom.

“Therefore, one should know that the mantra of the perfection of wisdom - the mantra of great knowledge, the unexcelled mantra, the mantra equal to the unequalled, the mantra that quells all suffering - is true because it is not deceptive. The mantra of the perfection of wisdom is proclaimed: tadyatha gaté gaté paragaté parasamgaté bodhi svaha!

Shariputra, the bodhisattva, the great being, should train in the perfection of wisdom in this way.”

Thereupon, the Blessed One arose from that meditative absorption and commended the holy Avalokiteshvara, the bodhisattva, the great being, saying this is excellent. “Excellent! Excellent! O noble child, it is just so; it should be just so. One must practice the profound perfection of wisdom just as you have revealed. For then even the tathagatas will rejoice.”

As the Blessed One uttered these words, the venerable Shariputra, the holy Avalokiteshvara, the bodhisattva, the great being, along with the entire assembly, including the worlds of gods, humans, asuras, and gandharvas, all rejoiced and hailed what the Blessed One had said.

* From *Prajna Paramita Hridaya Sutra* by Dalai Lama 14th, translated by Naina Nakvajara, edited by Pochana Chandarasanti, Komolkhemthong Publishing House

ว่าด้วยความคิด

คนโง่ ทำก่อนแล้วจึงคิด
 จึงผิดพลาดเนืองๆ
 เปลืองเวลาและความรู้สึก
 และต้องตามแก้ปัญหาไม่สิ้นสุด
 คนฉลาด คิดมากก่อนแล้วถึงทำ
 จึงเพื่อเจ้ออยู่เป็นประจำ
 แม้ประสงค์จะทำดีมากแต่ทำได้น้อย
 เพราะเขม่าความคิดมักปิดกั้นความหาญกล้า
 คนเจ้าปัญญา คิดไปทำไป
 จึงทำได้อย่างที่คิด และคิดพอดีที่ทำ
 ประหยัดพลังงานและบริหารเวลาได้เหมาะสม
 ลดความหลอนป้องกันความพลาดชื่นชม
 และประสบความสำเร็จโดยไม่เหน็ดเหนื่อย

THREE LOTUSES

THOUGHTS

*The foolish act and then think afterward,
 This leads to mistakes and endless trouble.
 The clever think first and act afterward,
 And often ride in a labyrinth of imagination.
 Many times their thoughts obstruct their own courage.
 The wise act out of thought and think as they act,
 Making activity practical and possible.
 They are safe from illusions, save energy and time,
 And travel the smooth path to success.*

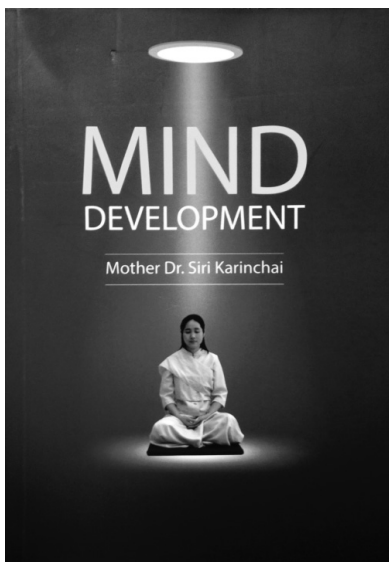
ใบสนับสนุนทุนการจัดพิมพ์วารสารแสงพระธรรม

ชื่อ-สกุล.....
 ชื่อกิจการ/หน่วยงาน/องค์กร.....
 ที่อยู่.....

โทร..... โทรสาร.....
 อีเมล..... อื่นๆ.....

- บริจาคแก้มูลนิธิพระพุทธมิ่งมงคล ศรัทธา ๔๕ เพื่อสนับสนุนการจัดทำวารสารแสงพระธรรม เป็นเงิน.....บาท (.....)
- บริจาค ๑๐๐ บาทขึ้นไป ได้รับวารสารแสงพระธรรม จำนวน ๑ เล่ม
- บริจาค ๑๐๐ บาทขึ้นไป ได้รับวารสารแสงพระธรรม จำนวน ๒ เล่ม
- โดยประสงค์ให้มูลนิธิจัดส่งไปยังผู้รับ.....
-
- บริจาค ๑,๐๐๐ บาท ได้รับวารสารแสงพระธรรม จำนวน ๒ เล่ม และประสงค์ให้ลงข้อความประชาสัมพันธ์ในเรื่อง.....(ในเนื้อที่ ๑/๔ หน้า)
- บริจาค ๒,๐๐๐ บาท ได้รับวารสารแสงพระธรรม จำนวน ๒ เล่ม และประสงค์ให้ลงข้อความประชาสัมพันธ์ในเรื่อง.....(ในเนื้อที่ ๑/๒ หน้า)
- บริจาค ๕,๐๐๐ บาท ได้รับวารสารแสงพระธรรม จำนวน ๒ เล่ม และประสงค์ให้ลงข้อความประชาสัมพันธ์ในเรื่อง.....(ในเนื้อที่ ๑ หน้า)
- บริจาค ๗,๐๐๐ บาท ได้รับวารสารแสงพระธรรม จำนวน ๒ เล่ม และประสงค์ให้ลงข้อความประชาสัมพันธ์ในเรื่อง.....(พิมพ์ ๔ สี่ปกด้านใน)
- บริจาค ๙,๐๐๐ บาท ได้รับวารสารแสงพระธรรม จำนวน ๒ เล่ม และประสงค์ให้ลงข้อความประชาสัมพันธ์ในเรื่อง.....(พิมพ์ ๔ สี่ปกหลัง)

MIND

DEVELOPMENT

*The Basic Guidance for Insight-
Meditation-Practice Gained through
50 Years of Experience*

Author :

Mother Dr.Siri Kirinchai

Translator :

Dr.Wate Thainugul

More information for free copy please contact at the “Building Happiness in 7 minutes” corner in Dharma Sala of Mt. Nakkerd Buddha Garden, the Phuket Big Buddha.